

P R E D L O G

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BEZBEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA

Član 1.

U Zakonu o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik RS”, br. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – US, 55/14, 96/15 – dr. zakon, 9/16 – US, 24/18, 41/18, 41/18 – dr. zakon, 87/18 i 23/19), u članu 7. stav 1. tačka 104) tačka se zamenjuje zapetom.

Dodaje se tačka 105) koja glasi:

„105) *kontrola saobraznosti* je postupak pregleda dokumentacije i vozila ili reprezenta tipa vozila, odnosno uređaja, sklopova i opreme na vozilima i utvrđivanja njihove saobraznosti sa zahtevima propisa Republike Srbije, pravilnika Ujedinjenih nacija koji se primenjuju u Republici Srbiji, odgovarajućih propisa Evropske unije i kodovima Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD).”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Postupak utvrđivanja statusa, oduzimanja statusa i razvrstavanja vozila od istorijskog značaja (oldtajmer), sadržaj i način vođenja evidencije, kao i izgled i sadržaj identifikacione potvrde o vozilima od istorijskog značaja propisuje ministar nadležan za poslove saobraćaja, na predlog Agencije za bezbednost saobraćaja.”.

Član 2.

U članu 9. stav 2. tačka 25) tačka se zamenjuje zapetom.

Dodaje se tačka 26) koja glasi:

„26) utvrđuje status, oduzima status i razvrstava vozila od istorijskog značaja, izdaje identifikacione potvrde, vodi evidenciju i obezbeđuje bazu podataka za vozila od istorijskog značaja.”.

Član 3.

U članu 101. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Na prelazu puta preko železničke pruge u istom nivou na kome nema branika ili polubranika niti uređaja za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje voza, učesnici u saobraćaju mogu da pređu preko železničke pruge tek pošto se prethodno zaustave i uvere se da prugom ne nailazi voz ili neko drugo vozilo koje se kreće po šinama.”.

Član 4.

U članu 122. na kraju stava 2. dodaje se nova rečenica koja glasi:

„Uz zahtev se prilaže dokaz o uplaćenoj taksi.”.

U stavu 3, posle reči: „vožnje” dodaju se zapeta i reči: „koju ministerstvo nadležno za unutrašnje poslove pribavlja po službenoj dužnosti”.

Dodaje se stav 8. koji glasi:

„Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove vodi evidenciju o izdatim dozvolama za vršenje probnih vožnji radi ispitivanja proizvedenog ili prepravljenog motornog, odnosno priključnog vozila, u elektronskoj formi.”.

Član 5.

U članu 137. stav 2. reči: „samo svetlima crvene boje” zamenjuju se rečima: „dvobojnim svetlima crvene i žute boje”.

Član 6.

Član 149. menja se i glasi:

„Član 149.

Za regulisanje saobraćaja na prelazu puta preko železničke pruge u nivou upotrebljavaju se semafori sa svetlima crvene i žute boje. Svetla moraju biti postavljena po vertikalnoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno svetlo gore, a žuto svetlo dole, odnosno po horizontalnoj osi, jedno pored drugog: crveno svetlo levo, a žuto svetlo desno.

Svetla iz stava 1. ovog člana imaju sledeće značenje:

- 1) crveno svetlo – zabranjen prolaz;
- 2) žuto svetlo – zabranjen prolaz, osim u slučaju kada se vozilo ne može bezbedno zaustaviti ispred navedenog znaka i
- 3) trepćuće žuto svetlo – obaveza za sve učesnike u saobraćaju da se kreću uz povećanu opreznost zbog eventualnog nailaska voza jer semafor kojim se najavljuje približavanje voza nije ispravan ili se ne koristi, odnosno semafor i uređaj za zatvaranje saobraćaja na prelazu puta preko železničke pruge u nivou nije ispravan ili se ne koristi.

Na semafor iz stava 1. ovog člana može se dodati uređaj za davanje zvučnih znakova kojim se učesnici u saobraćaju obaveštavaju o tome da je dat svetlosni saobraćajni znak kojim se najavljuje približavanje voza, odnosno spuštanje uređaja za zatvaranje saobraćaja na prelazu puta preko železničke pruge.”.

Član 7.

Član 153. menja se i glasi:

„Član 153.

Prelaz puta preko železničke pruge mora biti obeležen propisanom saobraćajnom signalizacijom.

Na prelazu puta sa savremenim kolovoznim zastorom (asfalt, beton, kocka i sl.) preko železničke pruge u nivou postavljaju se semafori kojima se reguliše saobraćaj na prelazu puta preko železničke pruge i branici ili polubranici, u skladu sa propisima kojim se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju.

Branicima i polubranicima kojima se zabranjuje i sprečava prelazak vozila preko železničke pruge, može se dodati uređaj za davanje zvučnih znakova koji upozoravaju na spuštanje branika ili polubranika i približavanje voza.

Kada su na prelazu puta preko železničke pruge postavljeni semafor, odnosno branici ili polubranici, a uređaj za njihovu upotrebu nije ispravan ili se ne koristi, semafor mora pokazivati trepćuće žuto svetlo.

Bliže propise u pogledu tehničkih karakteristika i načina postavljanja branika ili polubranika, izgled i tehničke karakteristike semafora, donosi ministar nadležan za poslove saobraćaja.”.

Član 8.

U članu 181. st. 7. i 8. reči: „najmanje dve godine” brišu se.

Član 9.

U članu 182. posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, učenicima vojnih škola i kadetima Vojne akademije, koji su položili vozački ispit za upravljanje vozilima S kategorije, probna vozačka dozvola za upravljanje vozilom kategorije V izdaje se sa rokom važenja od jedne godine.”.

Posle dosadašnjeg stava 3, koji postaje stav 4, dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Licu koje prvi put položi vozački ispit za upravljanje vozilima A1, A2 ili A kategorije, umesto probne vozačke dozvole, izdaje se vozačka dozvola u skladu sa odredbama člana 179. ovog zakona, ako poseduje vozačku dozvolu za upravljanje vozilima AM i V kategorije.”.

Dosadašnji st. 4–10. postaju st. 6–12.

Član 10.

U članu 247. stav 1. reči: „u roku od osam dana” zamenjuju se rečima: „na poziv policijskog službenika, u roku od osam dana od dana prijema poziva”.

Član 11.

U članu 249. stav 2. menja se i glasi:

„Pre puštanja u saobraćaj vozila iz stava 1. ovog člana, prepravljenih vozila, kao i upotrebljivanih vozila, mora se utvrditi i da li ova vozila ispunjavaju propisane uslove u skladu sa ovim zakonom. Izuzetno, za upotrebljavana vozila, njihove uređaje, sklopove i opremu, koji nisu usaglašeni sa jednoobraznim tehničkim uslovima iz stava 1. ovog člana, pre puštanja u saobraćaj, sprovodi se postupak provere u cilju utvrđivanja kojim tehničkim uslovima iz stava 1. ovog člana odgovaraju predmetna vozila odnosno njihovi uređaji, sklopovi i oprema, kao i prepravka vozila, u cilju usaglašavanja sa tehničkim uslovima i normativima.”.

Stav 5. menja se i glasi:

„Ispitivanja pojedinačno proizvedenih vozila, prepravljenih vozila, odnosno upotrebljivanih vozila sprovodi Agencija. Agencija može ovlastiti pravno lice koje ispunjava propisane uslove da vrši ispitivanja pojedinačno proizvedenih vozila, prepravljenih vozila i upotrebljivanih vozila.”.

Stav 6. menja se i glasi:

„Bliže uslove o postupku i načinu ispitivanja pojedinačno proizvedenih, odnosno prepravljenih vozila, odnosno vozila koja se uvoze kao upotrebljavana, postupku provere i ispitivanja upotrebljivanih vozila, njihovih uređaja, sklopova i opreme koji nisu usaglašeni sa jednoobraznim tehničkim uslovima, periodičnom pregledu vozila, uređaja za pogon vozila na alternativna goriva, načinu izdavanja uverenja, uslovima koje mora ispunjavati pravno lice koje vrši ispitivanja, izdavanju potvrda o ispravnosti uređaja za pogon vozila na alternativna goriva, načinu vođenja evidencije o obavljenim ispitivanjima i načinu provere ispunjenosti uslova od strane pravnog lica, kao i obrazac zahteva, propisuje ministar nadležan za poslove saobraćaja, na predlog Agencije.”.

U stavu 8. posle reči: „lica” dodaju se zapeta i reči: „kao i obrascu zahteva.”.

Član 12.

U članu 250. stav 1. menja se i glasi:

„Prepravka vozila mora biti izvršena u skladu sa smernicama proizvođača vozila, kada smernice za takvu vrstu prepravke postoje, osim u slučaju kada proizvođač, odnosno predstavnik proizvođača u Republici Srbiji, da saglasnost da se prepravka može izvršiti uz odstupanje od smernica proizvođača. Ukoliko za datu prepravku ne postoje smernice proizvođača vozila, prepravka se može izvršiti prema pravilima struke, uz ispunjenje zahteva propisa koji bliže uređuju ispitivanje vozila.”.

U stavu 2. reči: „završene najmanje akademske studije drugog stepena (master)” zamenjuju se rečima: „najmanje stručni naziv master inženjer mašinstva, odnosno diplomirani inženjer mašinstva”.

U stavu 6. reči: „se pojedinačno proizvodi i prepravlja” zamenjuju se rečima: „je pojedinačno proizvedeno ili prepravljeno”. Posle tačke, dodaje se nova rečenica koja glasi: „Izuzetno, ispitivanje se može izvršiti bez tehničke dokumentacije za određene vrste prepravki, u skladu sa propisom koji uređuje bliže uslove o postupku i načinu ispitivanja pojedinačno proizvedenih i prepravljenih vozila.”.

Član 13.

U članu 263. stav 4. posle reči: „ispita za kontrolora tehničkog pregleda” dodaju se zapeta i reči: „načinu i uslovima za izdavanje dozvole (licence) za kontrolora tehničkog pregleda”, a posle reči: „obuku i seminare za unapređenje znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda” dodaju se zapeta i reči: „vršenja stručnog nadzora”.

Član 14.

U članu 264. stav 3. prva rečenica briše se.

Posle stava 12. dodaje se stav 13. koji glasi:

„Izuzetno od odredaba st. 2. i 4. ovog člana, novoproizvedeno vozilo (vozilo koje je proizvedeno u godini koja prethodi datumu prve registracije, odnosno u godini kada se prvi put registruje), koje je prvi put registrovano u Republici Srbiji, prвом redovnom tehničkom pregledu podvrgava se najkasnije nakon dve godine od dana prve registracije.”.

Član 15.

U članu 275. stav 1. tačka 14) tačka se zamenjuje zapetom.

Dodaje se tačka 15) koja glasi:

„15) registarske tablice za vozila od istorijskog značaja (oldtajmere).”.

Član 16.

U članu 297. stav 1. reči: „a posebno uslovima u pogledu vremena upravljanja i odmora vozača,” brišu se.

U stavu 2. reči: „uslovima u pogledu vremena upravljanja i odmora vozača,” brišu se.

Član 17.

U članu 301. stav 2. briše se.

Član 18.

U članu 307. stav 7. reči: „ako ono obavesti u pisanom obliku taj organ da je prestalo da obavlja obuku kandidata za vozače” brišu se.

Posle stava 7. dodaju se novi st. 8–10. koji glase:

„Organ iz stava 1. ovog člana doneće rešenje o prestanku važenja ovlašćenja za osposobljavanje kandidata za vozače, ako privredno društvo podnese

obaveštenje da prestaje sa obavljanjem obuke kandidata za vozače, u roku od 15 dana od dana od podnošenja obaveštenja.

Privredno društvo prestaje sa obavljanjem poslova osposobljavanja kandidata za vozače narednog dana od dana dostavljanja obaveštenja.

Obaveštenje se može dostaviti i u elektronskoj formi u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronski dokument i elektronsko poslovanje.”.

Dosadašnji st. 8–13. postaju st. 11–16.

U dosadašnjem stavu 14. koji postaje stav 17. posle reči: „dozvole” dodaju se reči: „i rešenje o prestanku važenja ovlašćenja za osposobljavanje kandidata za vozače”.

Posle stava 17. dodaje se stav 18. koji glasi:

„Organ iz stava 1. ovog člana vodi evidenciju pravnih lica kojima je oduzeto ovlašćenje, odnosno koja su prestala da obavljaju obuke kandidata za vozače, uz navođenje razloga oduzimanja ili prestanka obavljanja delatnosti, u elektronskom obliku.”.

Član 19.

U članu 308. stav 4. reči: „ako bude obavešteno u pisanom obliku da je privredno društvo prestalo da obavlja tehničke preglede vozila,” brišu se.

Posle stava 4. dodaju se novi st. 5–7. koji glase:

„Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove doneće rešenje o prestanku važenja ovlašćenja za vršenje tehničkih pregleda vozila, ako privredno društvo podnese obaveštenje da prestaje sa obavljanjem poslova tehničkih pregleda vozila, u roku od 15 dana od dana podnošenja obaveštenja.

Privredno društvo prestaje sa obavljanjem poslova tehničkih pregleda vozila narednog dana od dana dostavljanja obaveštenja.

Obaveštenje se može dostaviti i u elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronski dokument i elektronsko poslovanje.”.

Dosadašnji stav 5. postaje stav 8.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 9, posle reči: „ovlašćenja u elektronskom obliku” dodaju se reči: „i rešenje o prestanku važenja ovlašćenja za vršenje tehničkih pregleda vozila”.

Dosadašnji stav 7. postaje stav 10.

Član 20.

U članu 326. stav 1. tačka 19) menja se i glasi:

„19) člana 153. st. 1, 2 i 4.”.

Član 21.

U članu 328. stav 2. tačka 15) menja se i glasi:

„15) člana 153. st. 1, 2 i 4.”.

Član 22.

Odredba člana 11. stav 1. ovog zakona (izmenjeni član 249. stav 2. osnovnog teksta Zakona) koja se odnosi na upotrebljavana vozila, njihove uređaje, sklopove i opremu koji nisu u potpunosti usaglašeni sa jednoobraznim tehničkim uslovima, počinje da se primenjuje nakon šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

Podzakonski akti utvrđeni ovim zakonom doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 24.

Obavezuje se upravljač železničke infrastrukture da semafore koji najavljaju približavanje voza na svim prelazima preko pruge u nivou, koji su u upotrebi i koji se nalaze na putu na dan stupanja na snagu ovog zakona, zameni sa semaforima sa dvobojnim svetlima u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredba člana 137. stav 2. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik RS”, br. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – US, 55/14, 96/15 – dr. zakon, 9/16 – US, 24/18, 41/18, 41/18 – dr. zakon, 87/18 i 23/19), prema kojoj se na prelazu puta preko železničke pruge saobraćaj vozila reguliše samo svetlima crvene boje i odredba člana 149. istog zakona prema kojoj se svetlosni saobraćajni znakovi kojima se najavljuje približavanje voza prelazu puta preko železničke pruge u istom nivou daju naizmeničnim paljenjem dva crvena trepčuća svetla u obliku kruga, što označava obavezu učesnika u saobraćaju da se zaustave, primenjuju se na prelazima puta preko železničke pruge regulisanim u skladu sa navedenim odredbama, do zamene semafora u skladu sa odredbama ovog zakona, a najkasnije tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 13) Ustava Republike Srbije, koji propisuje da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje režim i bezbednost u svim vrstama saobraćaja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Određivanje problema koje Zakon treba da reši

Izmena Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima predlaže se usled brojnih inicijativa Privredne komore Srbije i udruženja prevoznika.

Naime, ukazano je da se u privrednim društvima koja zapošljavaju profesionalne vozače poslednjih godina beleži konstantan nedostatak kvalifikovanih kadrova. Takođe, starosna struktura zaposlenih vozača u drumskom saobraćaju je veoma nepovoljna, sa prosečnom starošću blizu 55 godina, jer se veliki broj mlađih profesionalnih vozača opredeljuje za rad u drugim zemljama, gde takođe postoji potreba za ovim kadrom, a uslovi su znatno povoljniji.

Ovaj problem se jednako manifestuje u prevozu putnika i u prevozu robe, odnosno tereta, da bi od 1. januara 2019. godine dobio najznačajnije razmere, imajući u vidu da je u Evropskoj uniji, zbog potreba za vozačima kamiona i autobusa, potpuno izvesno otvaranje tržišta rada i ukidanje administrativnih prepreka za zaposlenje naših građana u Nemačkoj.

Usled deficita ovih vozača, neposredno je ugrožena i bezbednost saobraćaja, jer, kako selekcija nije moguća, angažuju se svi raspoloživi ljudski resursi za poslove vozača autobusa, uz jedini uslov – da poseduju vozačku dozvolu za D kategoriju.

Ovim izmenama se otklanja dosadašnji nedostatak Zakona koji je predstavljaо prepreku za prepravke upotrebljavanih motornih vozila, kada se prilikom njihovog uvoza utvrdi da nisu u potpunosti usaglašena sa jednoobraznim tehničkim uslovima u skladu sa Sporazumom o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima, opremu i delove koji mogu biti ugrađeni ili korišćeni na vozilima sa točkovima i uslovima za uzajamno priznavanje dodeljenih homologacija na osnovu ovih propisa, što je dugogodišnja uspešna praksa u razvijenim državama, poput Savezne Republike Nemačke. Neusaglašenosti motornih vozila namenjenih tržištima u kojima se ne sprovode jednoobrazni tehnički uslovi za vozila se u nekim slučajevima mogu otkloniti prepravkama, uglavnom na svetlosnim i svetlosno-signalnim uređajima, uređajima za kontrolu i davanje znakova (odnosno instrument tabli vozila), uz utvrđivanje graničnih vrednosti izduvne emisije. Ispitivanje će se vršiti prema bližim uslovima u propisu o ispitivanju vozila u odgovarajućoj proceduri.

Takođe, ovim izmenama obuhvaćene su i odredbe o prelazu puta preko pruge, gde se, po ugledu na razvijenje evropske zemlje uvode dvobojni semafori, koji su se pokazali kao efikasnije rešenje, i iz kog razloga se očekuje jednostavnije i jeftinije održavanje i ugrađivanje semafora za regulisanje ovih prelaza. Ovde je značajna novina uvođenje novog signalnog pojma kojim se učesnik u drumskom saobraćaju informiše da je uređaj na putno-pružnom prelazu u kvaru i da se kretanje

vrši uz povećanu opreznost, što je od posebnog značaja za prelaze na kojima nema polubranika.

Ujedno, ovim izmenama Zakona se pojašnjava i pojednostavljuje postupak utvrđivanja vozila od istorijskog značaja (oldtajmera).

Pored iznetog, ovim izmenama i dopunama su ugrađene preporuke za optimizaciju postupaka koje Vlada RS usvojila uz Program za pojednostavljenje administrativnih postupaka i regulative „e-PAPIR” za period 2019. – 2021. godine, i kojima su optimizovani pojedini elementi administrativnih postupaka, kao što su rokovi i obrasci zahteva, bliže je propisana provera ispunjenosti uslova i potrebne dokumentacije za sprovođenje postupka, kao i sam postupak, vođenje javno dostupne evidencije i ukidanje vremena važenja akta.

Preporuke za optimizaciju koje se odnose na izmene i dopune Predloga zakona date su u postupcima:

03.00.0003 Dozvola za vršenje probnih vožnji radi ispitivanja proizvedenog ili prepravljenog motornog, odnosno priključnog vozila;

03.00.0004 Ovlašćenje za vršenje tehničkih pregleda vozila;

03.00.0005 Rešenje o oduzimanju ovlašćenja za vršenje tehničkih pregleda vozila i

03.00.0007 Rešenje o oduzimanju dozvole za osposobljavanje kandidata za vozače.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Štite se ekonomski interesi Republike Srbije i doprinosi se boljoj bezbednosti saobraćaja.

3. Razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja akta

Razmatranje problema deficit profesionalnih vozača planirano je prilikom izrade novog Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima. Međutim, kako je procedura za donošenje novog zakona dugotrajnije prirode, izmena Zakona je jedino rešenje. Takođe, izmenama Zakona se omogućava sprovođenje Programa ePapir koji je Vlada RS usvojila 11. jula 2019. godine.

4. Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

Donošenje ovog zakona je i jedino rešenje za napred navedene probleme.

Samo izmenom Zakona može se postići navedeni cilj, jer je Zakonom utvrđen uslov posedovanja vozačke dozvole S, odnosno S1 kategorije u trajanju od najmanje dve godine, kako bi se dobila vozačka dozvola D, odnosno D1 kategorije.

Takođe, samo izmenama Zakona je moguće propisati uslove i način način provere ispunjenosti uslova, kao i elemente administrativnog postupka, kao što su rokovi, dokumentacija i drugi elementi.

III. OBJAŠNjE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENjA

U članu 1. Predloga zakona, kojim se menja član 7. Zakona, uvodi se pojam „kontrola saobraznosti”, kako bi se stvorila celina u Zakonu u pogledu odredaba koje

se odnose na ispitivanje vozila. Takođe, u stavu 4. je predviđeno da, umesto Vlade, Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, na predlog Agencije za bezbednost saobraćaja, propisuje postupak utvrđivanja statusa, oduzimanja statusa i razvrstavanja vozila od istorijskog značaja (oldtajmer), sadržaj i način vođenja evidencije, kao i izgled i sadržaj identifikacione potvrde o vozilima od istorijskog značaja.

U članu 2. Predloga zakona, kojim se menja član 9. Zakona predviđeno je da Agencija za bezbednost saobraćaja utvrđuje status, oduzima status i razvrstava vozila od istorijskog značaja, izdaje identifikacione potvrde, vodi evidenciju i obezbeđuje bazu podataka za vozila od istorijskog značaja.

U članu 3. Predloga zakona dopunjene se član 101. Zakona, kao posledica izmene člana 153.

U članu 4. Predloga zakona, u cilju preciziranja dokumentacije koja se podnosi uz zahtev za izdavanje dozvole o ispunjavanju uslova za probnu vožnju, propisivanja da se podaci pribavljaju po službenoj dužnosti u skladu sa članom 9. St. 3. i 4. i članom 103. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/18 – autentično tumačenje) i usaglašavanja sa članom 10. Zakona o elektronskoj upravi („Službeni glasnik RS”, broj 27/18), koji, između ostalog, propisuje da organi uspostavljaju i vode evidencije u elektronskom obliku, dopunjuje se član 122. Zakona.

U članu 5. Predloga zakona kojim se menja član 137. Zakona, uvode se dvobojni semafori, koji su se pokazali kao efikasnije rešenje, i iz kog razloga se očekuje jednostavnije i jeftinije održavanje i ugrađivanje semafora za regulisanje ovih prelaza.

U članu 6. Predloga zakona, kojim se menja član 149. Zakona, uvodi se novi signalni pojam kojim se učesnik u drumskom saobraćaju informiše da je uređaj na putno-pružnom prelazu u kvaru i da se kretanje vrši uz povećanu opreznost, što je od posebnog značaja za prelaze na kojima nema polubranika.

U članu 7. Predloga zakona, kojim se menja član 153. Zakona, u cilju usklađivanja sa propisima železničkog saobraćaja.

U članu 8. Predloga zakona, kojim se menja član 181. Zakona, briše se vremenski uslov koji je utvrđen uz uslov posedovanja vozačke dozvole S, odnosno S1 kategorije, pre sticanja vozačke dozvole D, odnosno D1 kategorije.

U članu 9. Predloga zakona, kojim se menja član 182. Zakona, na inicijativu upućenu u skladu sa javnom raspravom, u pogledu izdavanja (probne) vozačke dozvole. Na inicijativu upućenu u skladu sa javnom raspravom, izvršena je dopuna koja se odnosi na učenike vojnih škola i kadete Vojne akademije, imajući u vidu da je u članu 180. već propisano da ova lica mogu steći vozačku dozvolu za upravljanje vozilima S kategorije sa 18 godina.

U članu 10. Predloga zakona, kojim se menja član 247. Zakona, vrši se preciziranje norme tako što se određuje organ kome vlasnik, odnosno korisnik vozila treba da da podatke i dokaze.

U članu 11. Predloga zakona menja se član 249. Zakona, jer se pokazalo da je dosadašnji nedostatak odredaba ovog člana predstavljao prepreku za prepravke upotrebljivanih motornih vozila, kada se prilikom njihovog uvoza utvrdi da nisu u potpunosti usaglašena sa jednoobraznim tehničkim uslovima u skladu sa Sporazumom o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima, opremu i delove koji mogu biti ugrađeni ili korišćeni na vozilima sa točkovima i

uslovima za uzajamno priznavanje dodeljenih homologacija na osnovu ovih propisa, što je dugogodišnja uspešna praksa u razvijenim državama, poput Savezne Republike Nemačke. Neusaglašenosti motornih vozila namenjenih tržištima u kojima se ne sprovode jednoobrazni tehnički uslovi za vozila se u nekim slučajevima mogu otkloniti prepravkama, uglavnom na svetlosnim i svetlosno-signalnim uređajima, uređajima za kontrolu i davanje znakova (odnosno instrument tabli vozila), uz utvrđivanje graničnih vrednosti izduvne emisije. Ispitivanje će se vršiti prema bližim uslovima u propisu o ispitivanju vozila u odgovarajućoj proceduri. Takođe, gramatički je usklađen termin „prepravljena vozila”, umesto termina „vozila koja se prepravljuju”.

U članu 12. Predloga zakona, menja se član 250. Zakona u stavu 1, kojim se propisuje da se prepravka može izvršiti na osnovu smernica proizvođača, osim u slučaju kada proizvođač, odnosno predstavnik proizvođača u Republici Srbiji, da saglasnost da se prepravka može izvršiti uz odstupanje od smernica proizvođača. Takođe, u slučaju da za datu prepravku ne postoje smernice proizvođača vozila, predviđeno je da se prepravka može izvršiti prema pravilima struke, uz ispunjenje zahteva propisa koji bliže uređuju ispitivanje vozila. Preciziran je stepen obrazovanja koji se zahteva za lice koje sačinjava i potpisuje tehničku dokumentaciju na osnovu koje se vrši pojedinačna proizvodnja, odnosno prepravka vozila. Takođe, u stavu 6. dodata je rečenica kojom se pravi izuzetak od potrebe za postojanjem tehničke dokumentacije za sve vrste prepravki, koje će biti propisane podzakonskim aktom.

U članu 13. Predloga zakona dopunjuje se član 263. Zakona u delu koji se odnosi na podzakonski akt koji donosi ministar za unutrašnje poslove, a koji se tiče kontrolora tehničkog pregleda vozila.

U članu 14. Predloga zakona kojim se menja član 264. Zakona, proširuje se dejstvo izuzetka za novoproizvedena vozila od pravila za redovne tehničke preglede time što se obuhvata i redovan šestomesečni tehnički pregled, pored redovnog godišnjeg tehničkog pregleda.

U članu 15. Predloga zakona dopunjuje se 275. stav 1. Zakona dodavanjem registarskih tablica za vozila od istorijskog značaja.

U članu 16. Predloga zakona, na inicijativu upućenu u skladu sa javnom raspravom, u članu 297. Zakona brišu se reči koje se odnose na vreme upravljanja i odmora vozača, imajući u vidu da je usvojen poseban Zakon o radnom vremenu posade vozila u drumskom prevozu i tahografima, na osnovu kojeg je propisano ovlašćenje za donošenje podzakonskog akta u vezi sa vođenjem evidencija iz ove oblasti, kao i ovlašćenje nadzornim organima da vrše sprovođenje tog zakona i na putu i u prostorijama prevoznika.

U članu 17. Predloga zakona, na inicijativu upućenu u skladu sa javnom raspravom, briše se stav 2. u članu 301. Zakona.

U članu 18. Predloga zakona, menja se član 307. Zakona, radi digitalizacije i pojednostavljenja postupka podnošenja nadležnom organu obaveštenja o prestanku rada od strane privrednih subjekata koji žele da prestanu da obavljaju delatnost osposobljavanja kandidata za vozače, odnosno koji su prestali da obavljaju obuke kandidata za vozače; postupanja po obaveštenju i vođenja evidencije u elektronskom obliku pravnih lica kojima je oduzeta dozvola, odnosno koja su prestala da obavljaju obuke kandidata za vozače.

U članu 19. Predloga zakona, u skladu sa izmenama člana 307, menja se i član 308. Zakona, tj. na isti način se digitalizuje i pojednostavljuje postupak podnošenja obaveštavanja Ministarstvu unutrašnjih poslova o tome da je privredno

društvo prestalo da obavlja tehničke preglede vozila, kao i postupanje po obaveštenju i postupak dostavljanja rešenja o oduzimanju dozvole (licence) za vršenje tehničkog pregleda vozila, odnosno postupak se sprovodi podnošenjem obaveštenja privrednog subjekta, subjekat prestaje sa radom narednog dana od dana dostavljanja obaveštenja nadležnom organu, a nadležni organ donosi rešenje o prestanku važenja ovlašćenja za vršenje tehničkih pregleda vozila, kojim se konstatiuje prestanak obavljanja poslova tehničkih pregleda vozila, a u postupku vršenja nadzora donosi rešenje kojim se oduzima dozvola.

U čl. 20. i 21. Predloga zakona menjaju se kaznene odredbe Zakona, čl. 326. i 328, u vezi sa izmenama člana 153. Zakona.

U čl. 22–25. Predloga zakona su prelazne i završne odredbe.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima nije potrebno obezbititi sredstva sa razdela 15 – Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Na osnovu ove izmene Zakona očekuje se smanjenje priliva sredstava u budžet Republike Srbije, po osnovu redovnih tehničkih pregleda, u iznosu od 4.500.000,00 dinara na godišnjem nivou.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2019. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 95/18 i 72/19) u članu 3. B. predviđeno je zaduživanje kod Međunarodne banke za obnovu i razvoj (Svetska banka) za Regionalni projekat trgovine i transportnih olakšica do 40.000.000 USD, odnosno 35.000.000 EUR. S tim u vezi, potписан je Sporazum o zajmu 7. maja 2019. godine, a ratifikovan je u Narodnoj skupštini Republike Srbije 21. maja 2019. godine („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 6/19). Projekat se sastoji od četiri komponente, od kojih Komponenta 2 obuhvata modernizaciju putnih prelaza na javnoj železničkoj infrastrukturi. Ukupan iznos sredstava koji je predviđen za modernizaciju putnih prelaza je 11,45 miliona evra. Predviđeno je da će se sa radovima na modernizaciji putnih prelaza započeti 2020. godine.

U okviru razdela 22 – Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, funkcija 450 – Saobraćaj, Program – 0702 Realizacija infrastrukturnih projekata od značaja za Republiku Srbiju, Projekat Regionalni projekat trgovine i transportnih olakšica, 511 – Zgrade i građevinski objekti iz izvora 11 – Primanja od inostranih zaduživanja predviđen je utrošak u iznosu od 450.000.000 dinara u 2020. godini, a u 2021. godini – 500.000.000 dinara, a ostatak kreditnih sredstava planirano je da se povuče u iznosu od 424.000.000. dinara u 2022. godini.

**PREGLED ODREDABA ZAKONA O BEZBEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA
KOJE SE MENjAJU**

Član 7.

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) *saobraćaj* je kretanje vozila i lica na putevima, čije je ponašanje uređeno u cilju njegovog bezbednog i nesmetanog odvijanja,
- 2) *put* je izgrađena, odnosno utvrđena površina koju kao saobraćajnu površinu mogu da koriste svi ili određeni učesnici u saobraćaju, pod uslovima određenim zakonom i drugim propisima,
- 3) *javni put* je put od opštег značaja koji mogu da pod jednakim uslovima koriste svi ili određeni učesnici u saobraćaju i koji je nadležni organ proglašio kao takav,
- 4) *nekategorisani put* je put koji može pod jednakim uslovima da koristi veći broj korisnika,
- 5) *autoput* je državni put namenjen isključivo za saobraćaj motocikala, putničkih vozila, teretnih vozila i autobusa, sa ili bez priključnih vozila, sa fizički odvojenim kolovoznim trakama za saobraćaj iz suprotnih smerova, sa najmanje dve saobraćajne trake po smeru i jednom zaustavnom trakom za svaki smer, bez ukrštanja u nivou sa drugim putevima i železničkim ili tramvajskim prugama, sa potpunom kontrolom pristupa, na koji se može uključiti ili isključiti samo određenim i posebno izgrađenim javnim putem i kao takav obeležen propisanim saobraćajnim znakom,
- 6) *motoput* je državni put namenjen isključivo za saobraćaj motocikala, putničkih vozila, teretnih vozila i autobusa, sa ili bez priključnih vozila i kao takav obeležen propisanim saobraćajnim znakom,
- 7) *ulica* je javni put u naselju koji saobraćajno povezuje delove naselja,
- 8) *protivpožarni put* je posebno obeležni uzdužni deo oko stambenih objekata, garažnih prostora, sportskih i drugih poslovnih objekata na kojima je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje vozila,
- 9) *zemljani put* je put bez izgrađenog kolovognog zastora, pa i kada na priključku na drugi put ima izgrađen kolovozni zastor,
- 10) *kolovoz* je deo puta namenjen prvenstveno za kretanje vozila,
- 11) *kolovozna traka* je uzdužni deo kolovaža namenjen za saobraćaj vozila u jednom smeru,
- 12) *saobraćajna traka* je obeleženi, odnosno neobeleženi uzdužni deo kolovozne trake namenjen za saobraćaj jedne kolone vozila,
- 13) *biciklistička traka* je saobraćajna traka namenjena isključivo za saobraćaj bicikala, mopeda i lakoih tricikala,
- 14) *saobraćajna traka za spora vozila* je saobraćajna traka kojom se moraju kretati spora vozila koja se kreću brzinom manjom od određene da ne bi ometala saobraćaj drugih vozila,
- 15) *zaustavna traka* je obeleženi uzdužni deo puta namenjen isključivo za zaustavljanje vozila koja se zbog nepredvidivih razloga moraju zaustaviti (neispravnost, iznenadna nesposobnost vozača za upravljanje vozilom i sl.),
- 16) *saobraćajna traka za uključivanje* je saobraćajna traka namenjena za uključivanje vozila na put,
- 17) *saobraćajna traka za isključivanje* je saobraćajna traka namenjena za isključivanje vozila sa puta,
- 18) *saobraćajna traka za vozila javnog prevoza putnika* je saobraćajna traka namenjena isključivo za kretanje vozila javnog prevoza putnika i koja može biti izgrađena tako da se po njoj mogu kretati tramvaji,
- 19) *raskrsnica* je deo kolovoza na kome se ukrštaju, spajaju ili razdvajaju putevi u istom nivou,

- 20) *tramvajska baštica* je posebno uređen deo puta namenjen isključivo za kretanje tramvaja,
- 21) *trotoar* je posebno uređen deo puta pored kolovoza namenjen prvenstveno za kretanje pešaka,
- 22) *parkiralište* je deo puta namenjen, uređen i označen prvenstveno za parkiranje vozila, koji se sastoji od jednog ili više parking mesta,
- 23) *parking mesto* je označeni deo parkirališta isključivo namenjen za parkiranje jednog vozila,
- 24) *pešački prelaz* je označeni deo kolovoza namenjen za prelazak pešaka preko kolovoza,
- 25) *pešačka staza* je put koji je namenjen isključivo za kretanje pešaka,
- 26) *biciklistička staza* je put namenjen isključivo za kretanje bicikala,
- 26a) *pešačko-biciklistička staza* je put namenjen za kretanje pešaka i biciklista,
- 27) *trg* je poseban plato namenjen kretanju i okupljanju pešaka koji je definisan urbanističkim planovima i proglašen od strane organa lokalne samouprave,
- 28) *prelaz puta preko pruge* je mesto na kojem se u istom nivou ukrštaju put i železnička ili tramvajska pruga,
- 29) *pešačko ostrvo* je obeleženi ili uzdignuti deo kolovoza koji je određen za privremeno zadržavanje pešaka koji prelaze preko kolovoza, ulaze ili izlaze iz vozila za javni prevoz putnika,
- 30) *naselje* je izgrađen, funkcionalno objedinjen prostor, koji je namenjen za život i rad stanovnika, i čije su granice obeležene odgovarajućim saobraćajnim znakom,
- 31) *vozilo* je sredstvo koje je po konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi namenjeno i osposobljeno za kretanje po putu,
- 32) *bicikl* je vozilo sa najmanje dva točka koje se pokreće snagom vozača, odnosno putnika, koja se pomoću pedala ili ručica prenosi na točak, odnosno točkove,
- 33) *motorno vozilo* je vozilo koje se pokreće snagom sopstvenog motora, koje je po konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi namenjeno i osposobljeno za prevoz lica, odnosno stvari, za obavljanje radova, odnosno za vuču priključnog vozila, osim šinskih vozila,
- 34) *moped* je motorno vozilo sa dva točka čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, ne prelazi 45 km/h, pri čemu radna zapremina motora, kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem ne prelazi 50 cm³, ili sa motorom čija najveća trajna nominalna snaga ne prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon,
- 35) *laki tricikl* je motorno vozilo sa tri točka čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, ne prelazi 45 km/h, pri čemu radna zapremina motora, kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa pogonom na benzin, ne prelazi 50 cm³, ili čija najveća efektivna snaga motora ne prelazi 4 kW kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa drugom vrstom pogonskog goriva ili čija najveća trajna nominalna snaga motora ne prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon,
- 36) *motocikl* je motorno vozilo sa dva točka ili sa tri točka asimetrično raspoređena u odnosu na srednju podužnu ravan vozila (motocikl sa bočnim sedištem), čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, prelazi 45 km/h, ili sa motorom čija radna zapremina motora kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem prelazi 50 cm³, ili sa motorom čija najveća trajna nominalna snaga prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon,
- 37) *teški tricikl* je motorno vozilo sa tri točka, simetrično raspoređenih u odnosu na srednju podužnu ravan vozila, čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, prelazi 45 km/h, ili sa motorom čija radna zapremina motora kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa pogonom na benzin prelazi 50 cm³, ili čija najveća efektivna snaga motora prelazi 4 kW kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa drugom vrstom pogonskog goriva ili čija najveća trajna nominalna snaga motora prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon,
- 38) *laki četvorocikl* je motorno vozilo sa četiri točka, čija masa praznog vozila ne prelazi 350 kg, što ne uključuje masu baterija vozila sa električnim pogonom, čija

najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, ne prelazi 45 km/h, pri čemu radna zapremina motora, kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa pogonom na benzin, ne prelazi 50 cm³, ili čija najveća efektivna snaga motora ne prelazi 4 kW kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa drugom vrstom pogonskog goriva ili čija najveća trajna nominalna snaga motora ne prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon,

39) *teški četvorocikl* je motorno vozilo sa četiri točka, osim lakočeg četvorocikla, čija masa praznog vozila ne prelazi 400 kg, odnosno 550 kg za teretna vozila, što ne uključuje masu baterija vozila sa električnim pogonom, i čija najveća efektivna snaga, odnosno najveća trajna nominalna snaga motora ne prelazi 15 kW,

40) *vozilo za prevoz putnika* je motorno vozilo prvenstveno namenjeno za prevoz lica, čija je masa praznog vozila veća od 400 kg, i čija najveća efektivna snaga, odnosno najveća trajna nominalna snaga motora je veća od 15 kW,

41) *putničko vozilo* je vozilo za prevoz putnika koje ima najviše devet mesta za sedenje uključujući i mesto za sedenje vozača,

42) *autobus* je vozilo za prevoz putnika koje ima više od devet mesta za sedenje uključujući i mesto za sedenje vozača,

43) *trolejbus* je autobus koji se preko provodnika napaja električnom energijom,

44) *teretno vozilo* je motorno vozilo sa najmanje četiri točka, koje je namenjeno za prevoz tereta, odnosno vršenje rada na način da se vozilom ne može prevoziti nikakav drugi teret, odnosno vuču priključnih vozila, čija je masa veća od 550 kg, i čija najveća efektivna snaga, odnosno najveća trajna nominalna snaga motora je veća od 15 kW,

45) *skup vozila* je sastav vučnog vozila i priključnog, odnosno priključnih vozila, koji u saobraćaju na putu učestvuje kao jedna celina,

46) *turistički voz* je skup vozila koji čine vučno vozilo i priključna vozila, namenjen za prevoz putnika u parkovima, hotelsko-turističkim i sličnim naseljima, na površini na kojoj se ne obavlja saobraćaj i putu na kome se saobraćaj obavlja u turističke svrhe i čija najveća konstruktivna brzina kretanja ne prelazi 25 km/h,

46a) vučno vozilo turističkog voza je motorno vozilo koje je prvenstveno namenjeno za vuču priključnih vozila turističkog voza,

46b) priključno vozilo turističkog voza je priključno vozilo za prevoz putnika koje je namenjeno da bude vučeno isključivo od strane vučnog vozila turističkog voza,

47) *radna mašina* je motorno vozilo koje je prvenstveno namenjeno za izvođenje određenih radova (kombajn, valjak, grejder, utovarivač, rovokopač, buldožer, viljuškar i sl.) i čija najveća konstruktivna brzina kretanja ne prelazi 45 km/h,

48) *traktor* je motorno vozilo koje ima najmanje dve osovine i koje je prvenstveno namenjeno za vučenje, guranje, nošenje ili pogon izmenjivih priključaka za izvođenje prvenstveno poljoprivrednih, šumskih ili drugih radova i za vuču priključnih vozila za traktor,

49) *motokultivator* je motorno vozilo koje se sastoji iz pogonsko-upravljačkog i tovarnog dela, koji su konstruktivno razdvojivi, a u saobraćaju na putu učestvuju isključivo kao jedna celina, čiji pogonski deo prema konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi je namenjen i sposobljen za guranje, vučenje, nošenje ili pogon izmenljivih priključaka za izvođenje poljoprivrednih radova, čija najveća konstrukcijska brzina nije veća od 30 km/h i čija snaga motora nije veća od 12 kW,

50) *priklučno vozilo* je vozilo koje je po konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi namenjeno i sposobljeno da bude vučeno od drugog vozila, a služi za prevoz putnika, odnosno stvari, odnosno za obavljanje radova,

51) *priklučno vozilo za traktor* je priključno vozilo koje je namenjeno da bude vučeno isključivo od strane traktora,

52) *priklučak za izvođenje radova* je izmenljivo oruđe koje služi za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova, koje motorno vozilo vuče, gura ili nosi,

53) *zaprežno vozilo* je vozilo koje je namenjeno i sposobljeno da ga vuče upregnuta životinja,

- 54) *tramvaj* je šinsko vozilo namenjeno prvenstveno za prevoz putnika, koje se kreće po šinama, i koje je radi napajanja električnom energijom povezano na električni vod,
- 55) *vojno vozilo* je svako borbeno i neborbeno vozilo i drugo vozilo koje je registrovano po posebnim propisima ministarstva nadležnog za poslove odbrane, kao i svako drugo propisno obeleženo vozilo dok se, po osnovu izvršavanja materijalne obaveze, nalazi na korišćenju u jedinicama i ustanovama ministarstva nadležnog za poslove odbrane i Vojske Srbije,
- 56) *registrovano vozilo* je vozilo koje je upisano u jedinstveni registar vozila i za koje je izdata saobraćajna dozvola, registarske tablice i registraciona nalepnica,
- 57) masa praznog vozila je masa koju deklariše proizvođač vozila i koja podrazumeva masu neopterećenog vozila sa karoserijom (nadgradnjom), odnosno šasije sa kabinetom ukoliko proizvođač ne ugrađuje karoseriju (nadgradnju), najmanje 90% goriva, punim rezervoarima za tehničke tečnosti, stalnim teretom (trajno ugrađeni uređaji i oprema na vozilu npr. kran, dizalica i dr), rezervnim točkom (ukoliko postoji) i pripadajućim alatom,
- 57a) masa vozila je masa vozila spremnog za vožnju koju deklariše proizvođač vozila i koja podrazumeva:
- masu praznog vozila,
 - masu vozača od 75 kg za sva vozila izuzev vozila na dva i tri točka,
 - u slučaju autobusa, masu drugog člana posade od 75 kg, ako za njega postoji sedište u vozilu,
 - u slučaju vučnog vozila izuzev vozila vrste M1, masu vučnog uređaja ukoliko postoji,
- 58) nosivost vozila je razlika najveće dozvoljene mase vozila i mase vozila,
- 59) najveća dozvoljena masa vozila je masa koju deklariše proizvođač vozila,
- 60) *ukupna masa vozila* je masa vozila i masa kojom je vozilo opterećeno (lica i teret),
- 61) *najveća dozvoljena ukupna masa vozila, odnosno skupa vozila* je najveća masa opterećenog vozila, odnosno skupa vozila, koji je nadležni državni organ propisao kao najveću dozvoljenu,
- 62) *najveća dozvoljena masa skupa vozila* je zbir najvećih dozvoljenih masa vozila koja čine skup, umanjen za vertikalno opterećenje koje vozilo prima od priključnog vozila,
- 63) *ukupna masa skupa vozila* je masa opterećenog skupa vozila (lica i teret),
- 64) *osovinsko opterećenje* je deo ukupne mase vozila u horizontalnom položaju kojim njegova osovina opterećuje kolovoz u stanju mirovanja vozila,
- 64a) najveće dozvoljeno osovinsko opterećenje proizvođača vozila je najveće opterećenje koje osovina vozila prenosi na horizontalnu podlogu prema deklaraciji proizvođača u stanju mirovanja,
- 65) *prepravka vozila* je promena konstruktivnih karakteristika vozila kojim se menja namena ili vrsta vozila ili deklarisane tehničke karakteristike vozila ili deklarisane karakteristike uređaja i sklopova vozila,
- 66) *popravka vozila* je dovođenje vozila, odnosno uređaja i sklopova vozila u ispravno stanje,
- 67) *učesnik u saobraćaju* je lice koje na bilo koji način učestvuje u saobraćaju,
- 68) *vozač* je lice koje na putu upravlja vozilom,
- 69) *pešak* je lice koje se kreće po putu, odnosno koje po putu sopstvenom snagom vuče ili gura vozilo, ručna kolica, dečje prevozno sredstvo, kolica za nemoćna lica ili lice u dečjem prevoznom sredstvu ili lice u kolicima za nemoćna lica koje pokreće sopstvenom snagom ili snagom motora ili lice koje klizi klizaljkama, skijama, sankama ili se vozi na koturaljkama, skejt bordu i sl.
- 70) *srednja (prosečna) brzina kretanja vozila*, na određenoj deonici puta, predstavlja količnik između dužine te deonice i vremena za koje vozilo tu dužinu pređe,

- 71) *zaustavljanje vozila* je svaki prekid kretanja vozila na putu u trajanju do tri minuta, pri čemu vozač ne napušta vozilo, osim prekida radi postupanja po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj,
- 72) *parkiranje vozila* je svaki prekid kretanja vozila, osim prekida radi postupanja po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj, koje se ne smatra zaustavljanjem,
- 73) *mimoilaženje* je prolaženje učesnika u saobraćaju pored drugog učesnika u saobraćaju koji dolazi iz suprotnog smera,
- 74) *preticanje* je prolaženje učesnika u saobraćaju pored drugog učesnika u saobraćaju koji se kreće kolovozom u istom smeru,
- 75) *obilaženje* je prolaženje učesnika u saobraćaju pored drugog učesnika u saobraćaju koji se ne pomera, objekta ili prepreke na kolovozu,
- 76) *propuštanje* je radnja koju učesnik u saobraćaju preduzima kako bi omogućio kretanje drugog učesnika u saobraćaju koji ima prvenstvo prolaza, tako da ne dođe do promene dotadašnjeg načina kretanja učesnika u saobraćaju koji ima prvenstvo prolaza, odnosno do njihovog kontakta,
- 77) *kolona vozila* je niz od najmanje tri vozila koja su zaustavljena ili se kreću jedno iza drugog istom saobraćajnom trakom u istom smeru, čiji je način kretanja međusobno uslovjen i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo,
- 78) *vidljivost* je odstojanje na kome učesnik u saobraćaju može jasno videti kolovoz,
- 79) *preglednost* je odstojanje na kome učesnik u saobraćaju, s obzirom na fizičke prepreke, može u uslovima normalne vidljivosti jasno videti drugog učesnika u saobraćaju, odnosno drugu moguću prepreku na putu,
- 80) *uslovi smanjene vidljivosti* su uslovi u kojima je vidljivost manja od 200 m na putu izvan naselja, odnosno 100 m na putu u naselju,
- 81) *svetloodbojni prsluk* je prsluk koji reflektuje svetlost,
- 82) *saobraćajna nezgoda* je nezgoda koja se dogodila na putu ili je započeta na putu, u kojoj je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojoj je najmanje jedno lice poginulo ili povređeno ili je nastala materijalna šteta,
- 83) *evropski izveštaj o saobraćajnoj nezgodi* je propisani obrazac koji učesnici u saobraćajnoj nezgodi popunjavaju nakon saobraćajne nezgode sa manjom materijalnom štetom,
- 83a) predavač teorijske obuke je lice koje je ovlašćeno da obavlja teorijsku obuku kandidata za vozače,
- 84) instruktor vožnje je lice koje je ovlašćeno da obavlja praktičnu obuku kandidata za vozače,
- 85) *ispitivač* je lice koje je ovlašćeno da u ispitnoj komisiji za vozački ispit utvrđuje da li je kandidat za vozača stekao potrebna znanja i veštine za samostalno i bezbedno upravljanje vozilom u saobraćaju na putu,
- 86) *odstojanje* je najkraća uzdužna udaljenost između najisturenijih tačaka vozila, lica, odnosno objekata,
- 87) *rastojanje* je najkraća bočna udaljenost između najisturenijih tačaka vozila, lica, odnosno objekata,
- 88) vozilo od istorijskog značaja (oldtajmer) je motorno vozilo ili priključno vozilo, koje je u voznom stanju, održavano u originalnom ili približno originalnom stanju, i kao takvo predstavlja materijalni spomenik tehničke kulture, tradicije i društvenog nasleđa,
- 88a) vozilo za sportska takmičenja je motorno vozilo koje je posebno opremljeno, prepravljeno i ispitano u skladu sa odredbama ovog zakona, a koje je namenjeno za sportska takmičenja na putevima i van njih i koje ispunjava tehničke i druge uslove, prema važećim međunarodnim sportskim propisima i propisima sportskog saveza nadležnog za automobilizam.
- 89) odbačeno vozilo je vidno zapušteno vozilo parkirano na putu, koje nije upisano u jedinstveni registar vozila, odnosno kojem je istekla važnost registracione nalepnice duže od šest meseci,

- 90) mesto za sedenje je sedište ili prostor bez sedišta sa dostupnim elementima za montažu sedišta ili prostor bez sedišta sa dostupnim priključcima sigurnosnih pojaseva, pri čemu se dostupnim elementima za montažu sedišta i priključcima sigurnosnih pojaseva smatraju oni elementi i priključci koji nisu mehanički onesposobljeni,
- 91) saobraćajna signalizacija je sistem sredstava, uređaja i oznaka za regulisanje i vođenje saobraćaja,
- 92) saobraćajni znak je znak kojim se upotrebom grafičkih ili svetlosnih ili brojčanih ili slovnih oznaka ili drugih simbola, učesnici u saobraćaju upozoravaju na opasnosti na putu, stavljuju im se do znanja ograničenje, zabrane i obaveze, odnosno daju obaveštenja potrebna za bezbedno kretanje po putu,
- 93) saobraćajna dozvola je javna isprava (rešenje) koja sa registracionom nalepnicom daje pravo na korišćenje vozila u saobraćaju za vreme važenja registracione nalepnice,
- 94) registarska tablica je oznaka na vozilu kojom se označava da je vozilo upisano u jedinstveni registar vozila,
- 95) registraciona nalepnilica je oznaka - dozvola kojom se određuje da vozilo može da učestvuje u saobraćaju u određenom vremenskom roku,
- 96) vozačka dozvola je javna isprava (rešenje) nadležnog organa kojim se nekom licu daje pravo da u saobraćaju na putu upravlja vozilom određene kategorije na određeno vreme,
- 97) dozvola (licenca) za instruktora ili predavača ili ispitivača je javna isprava (rešenje) koja licima daje pravo da vrše praktičnu obuku ili obavljaju teorijsku obuku ili poslove ispitivača na određeno vreme,
- 98) dozvola (licenca) za kontrolora tehničkog pregleda je javna isprava (rešenje) koja licima daje pravo da obavljaju tehnički pregled vozila na određeno vreme,
- 99) „psihoaktivna supstanca“ je vrsta droge, leka na kome je naznačeno da se ne sme upotrebljavati pre i za vreme vožnje, kao i druga hemijska materija koja može uticati na psihofizičku sposobnost učesnika u saobraćaju (osim alkohola),
- 100) „dnevno vreme upravljanja“ je ukupno vreme upravljanja vozilom između dva dnevna odmora ili između dnevnog i nedeljnog odmora,
- 101) „dnevni odmor“ je neprekidni vremenski period tokom koga vozač slobodno raspolaže svojim vremenom i može biti puni dnevni odmor, kada traje najmanje 11 sati ili skraćeni dnevni odmor, kada traje najmanje devet sati, a manje od 11 sati,
- 102) „nedelja“ je vremenski period između ponedeljka u 00:00 sati i nedelje u 24:00 sata,
- 103) „nedeljni odmor“ je neprekidni vremenski period tokom koga vozač slobodno raspolaže svojim vremenom i može biti puni nedeljni odmor, kada traje najmanje 45 sati ili skraćeni nedeljni odmor, kada traje najmanje 24 sata, a manje od 45 sati,
- 104) manja materijalna šteta je šteta nastala u saobraćajnoj nezgodi prouzrokovana u vrednosti manjoj od one za koju je propisana krivična odgovornost,-,
- 105) KONTROLA SAOBRAZNOSTI JE POSTUPAK PREGLEDA DOKUMENTACIJE I VOZILA ILI REPREZENTA TIPO VOZILA, ODNOSNO UREĐAJA, SKLOPOVA I OPREME NA VOZILIMA I UTVRĐIVANJA NJIHOVE SAOBRAZNOSTI SA ZAHTEVIMA PROPISA REPUBLIKE SRBIJE, PRAVILNIKA UJEDINJENIH NACIJA KOJI SE PRIMENjuju U REPUBLICI SRBIJI, ODGOVARAJUĆIH PROPISIMA EVROPSKE UNIJE I KODOVIMA ORGANIZACIJE ZA EKONOMSKU SARADNJU I RAZVOJ (OECD).

Bližu podelu motornih i priključnih vozila iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove saobraćaja.

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu a nisu posebno definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje određeno drugim propisima.

~~Poštupak utvrđivanja i razvrstavanja vozila od istorijskog značaja (oldtajmer), oduzimanje statusa vozila od istorijskog značaja, uslove za dobijanje ovlašćenja za vršenje poslova utvrđivanja i razvrstavanja, kao i način vođenja evidencije o vozilima~~

~~od istorijskog značaja propisuje Vlada POSTUPAK UTVRĐIVANJA STATUSA, ODUZIMANJA STATUSA I RAZVRSTAVANJA VOZILA OD ISTORIJSKOG ZNAČAJA (OLDTAJMER), SADRŽAJ I NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE, KAO I IZGLED I SADRŽAJ IDENTIFIKACIONE POTVRDE O VOZILIMA OD ISTORIJSKOG ZNAČAJA PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE SAOBRAĆAJA, NA PREDLOG AGENCIJE ZA BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA.~~

Član 9.

Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja, osniva Agenciju za bezbednost saobraćaja, kao javnu agenciju (u daljem tekstu: Agencija).

Agencija:

- 1) analizira, prati i unapređuje sistem bezbednosti saobraćaja (uspostavlja, razvija i unapređuje jedinstvenu bazu podataka od značaja za bezbednost saobraćaja),
- 2) organizuje, odnosno sprovodi aktivnosti usmerene na unapređenje bezbednosti vozača i drugih učesnika u saobraćaju, kao i na unapređenje bezbednosti saobraćaja sa stanovišta vozila i puteva,
- 3) organizuje, odnosno sprovodi preventivno-promotivne aktivnosti i kampanje usmerene na povećanje bezbednosti saobraćaja,
- 4) obezbeđuje bazu podataka o tehničkim karakteristikama motornih i priključnih vozila, koji su od značaja za primenu propisa o bezbednosti saobraćaja na putevima i bazu podataka koji su od značaja za uvoz vozila,
- 5) organizuje i sprovodi stručni ispit i organizuje, odnosno sprovodi pripremnu nastavu za polaganje stručnog ispita i seminare unapređenja znanja za predavače teorijske obuke,
- 6) organizuje, odnosno sprovodi seminare unapređenja znanja za instruktora vožnje,
- 7) organizuje i sprovodi stručni ispit, odnosno sprovodi obuku za polaganje stručnog ispita i seminare unapređenja znanja za ispitivača,
- 8) organizuje i sprovodi stručni ispit za sticanje licence za obavljanje poslova profesionalnog vozača (SRS) i organizuje obuku za sticanje i obnavljanje licence za obavljanje poslova profesionalnog vozača (SRS),
- 9) organizuje i sprovodi stručni ispit i organizuje, odnosno sprovodi obuku za vozača turističkog voza,
- 10) organizuje i sprovodi stručni ispit i organizuje, odnosno sprovodi obuku za vozača tramvaja,
- 11) organizuje i sprovodi ispit iz oblasti unapređenja znanja iz bezbednosti saobraćaja i organizuje, odnosno sprovodi obuku za vozače kojima je oduzeta vozačka dozvola zbog nesavesnog upravljanja,
- 12) organizuje i sprovodi stručni ispit, odnosno sprovodi obuku za polaganje stručnog ispita i seminare unapređenja znanja za kontrolora tehničkog pregleda,
- 13) izdaje dozvole (licence), uverenja i druga dokumenta u skladu sa ovim zakonom,
- 14) sarađuje sa međunarodnim i regionalnim telima i institucijama za bezbednost saobraćaja,
- 15) koordinira rad tela za bezbednost saobraćaja u lokalnim samoupravama i daje saglasnost na program za rad tela za bezbednost saobraćaja u lokalnim samoupravama, u skladu sa odredbama ovog zakona,
- 16) izdaje periodične analize i publikacije sa podacima o saobraćaju i saobraćajnim nezgodama, odnosno izveštava na nacionalnom nivou o stanju bezbednosti saobraćaja na putevima,
- 17) objavljuje, odnosno daje stručno mišljenje na stručnu literaturu značajnu za bezbednost saobraćaja,
- 18) organizuje i obezbeđuje objavljivanje stručne literature iz oblasti osposobljavanja vozača,

- 19) obavlja poslove u vezi sa primenom tahografa i graničnika brzine,
- 20) obavlja poslove u vezi sa ispitivanjem, homologacijom i kontrolom saobražnosti vozila, opreme i delova,
- 21) inicira, organizuje i realizuje stručne obuke, odnosno podržava naučne i stručne projekte i istraživanja u oblasti bezbednosti saobraćaja,
- 22) organizuje, odnosno sprovodi stručna usavršavanja u oblasti bezbednosti saobraćaja, odnosno sertifikuje lica koja sprovode obuke, odnosno seminare unapređenja znanja,
- 23) analizira i inicira unapređenje propisa značajnih za bezbednost saobraćaja,
- 24) obavlja i druge zadatke vezane za unapređenje bezbednosti saobraćaja, utvrđene ovim zakonom i drugim propisima,
- 25) obezbeđuje Centralni informacioni sistem, sa programom koji omogućava prikupljanje i dostavu propisanih podataka od strane privrednog društva, iz objekata u kojima se vrši tehnički pregled vozila, kao i centralizovanu obradu podataka.
- 26) UTVRĐUJE STATUS, ODUZIMA STATUS I RAZVRSTAVA VOZILA OD ISTORIJSKOG ZNAČAJA, IZDAJE IDENTIFIKACIONE POTVRDE, VODI EVIDENCIJU I OBEZBEĐUJE BAZU PODATAKA ZA VOZILA OD ISTORIJSKOG ZNAČAJA.

Poslove iz stava 2. ovog člana Agencija vrši kao poverene poslove.

Za izvršavanje pojedinih poslova, koji se odnose na organizaciju poslova iz stava 2. ovog člana, Agencija može angažovati pravno lice koje je materijalno i stručno sposobljeno da obavlja te poslove.

Agencija proverava ispunjenost uslova koje mora da ispunjava pravno lice iz stava 4. ovog člana.

Član 101.

Učesnici u saobraćaju dužni su da se zaustave pred prelazom puta preko železničke pruge, ako je uređaj za zatvaranje saobraćaja spušten, ako je taj uređaj počeo da se spušta ili ako se daju svetlosni ili zvučni znaci koji upozoravaju da će taj uređaj početi da se spušta, odnosno kada im je svetlosnim saobraćajnim znakom kojim se najavljuje približavanje voza prelazu puta preko železničke pruge u istom nivou bez branika, zabranjen prolaz.

NA PRELAZU PUTA PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE U ISTOM NIVOU NA KOME NEMA BRANIKA ILI POLUBRANIIKA NITI UREĐAJA ZA DAVANJE ZNAKOVA KOJIMA SE NAJAVLJUJE PRIBLIŽAVANJE VOZA, UČESNICI U SAOBRAĆAJU MOGU DA PREĐU PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE TEK POŠTO SE PRETHODNO ZAUSTAVE I UVERE SE DA PRUGOM NE NAILAZI VOZ ILI NEKO DRUGO VOZILO KOJE SE KREĆE PO ŠINAMA.

Član 122.

Za probnu vožnju pri kojoj se, radi ispitivanja proizvedenog ili prepravljenog motornog, odnosno priključnog vozila, mora odstupiti od pojedinih odredbi propisa o bezbednosti saobraćaja na putevima, potrebna je dozvola.

Zahtev za izdavanje dozvole o ispunjavanju uslova za probnu vožnju sadrži: podatke o vozilu (vrsta, marka, tip i identifikaciona oznaka), svrhu probe, ime i prezime vozača koji mogu upravljati i broj njihove vozačke dozvole, podatke o licima koja će se za vreme vožnje nalaziti u vozilu, naziv puta i relaciju na kojoj se probna vožnja obavlja, vreme izvođenja i naznačenje odredbi iz propisa o bezbednosti saobraćaja od kojih će se odstupati za vreme vožnje. UZ ZAHTEV SE PRILAŽE DOKAZ O UPLAĆENOJ TAKSI.

Ako bi se probnom vožnjom mogli oštetiti put ili putni objekti, dozvola za probnu vožnju izdaje se uz prethodno pribavljenu saglasnost upravljača puta za obavljanje probne vožnje, KOJU MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE PRIBAVLJA PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI.

Dozvolom iz stava 1. ovog člana određuje se sadržaj i način probne vožnje, mere bezbednosti, odnosno mere osiguranja koje organizator mora preduzeti o svom trošku, mere koje mora preduzeti prilikom ispitivanja novoproizvedenih motornih i priključnih vozila, odredbe propisa o bezbednosti saobraćaja od kojih se odstupa tokom probne vožnje, imena lica koja obavljaju ispitivanje prilikom probne vožnje, kao i vreme u kom će se obavljati probna vožnja koje ne može biti duže od jedne godine. Dozvola se može izdati za jedno ili više vozila, na kojima se vrši ispitivanje.

Probna vožnja može se obaviti samo u vreme i na način predviđen dozvolom za probnu vožnju.

Dozvolu, iz stava 1. ovog člana, izdaje teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova, na čijem području vožnja počinje. Ako se probna vožnja odvija na teritoriji za koju su nadležne dve ili više organizacionih jedinica, dozvolu izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Troškovi državnih organa, organa jedinica lokalne samouprave i upravljača puta, nastali usled održavanja probne vožnje padaju na teret pravnog, odnosno fizičkog lica, koje obavlja probnu vožnju.

MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE VODI EVIDENCIJU O IZDATIM DOZVOLAMA ZA VRŠENJE PROBNIH VOŽNJI RADI ISPITIVANJA PROIZVEDENOG ILI PREPRAVLjENOOG MOTORNOG, ODносно PRIKLJUČNOG VOZILA, U ELEKTRONSKOJ FORMI.

Član 137.

Semaforima sa trobojnim svetlima reguliše se kretanje vozila.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, na prelazu puta preko železničke pruge saobraćaj vozila se reguliše ~~samo svetlima crvene boje~~ DVOBOJNIM SVETLIMA CRVENE I ŽUTE BOJE, a na mestima gde se reguliše pristup vozila, dvobojnim svetlima crvene i zelene boje.

Kretanje tramvaja i vozila javnog prevoza putnika po putu može biti regulisano i svetlosnim saobraćajnim znakovima bele boje.

Kretanje pešaka preko kolovoza se reguliše dvobojnim svetlima crvene i zelene boje.

Član 149.

~~Svetlosni saobraćajni znakovi kojima se najavljuje približavanje voza prelazu puta preko železničke pruge u istom nivou daju se naizmeničnim paljenjem dva crvena trepćuća svetla u obliku kruga.~~

~~Na semafor iz stava 1. ovog člana mogu se dodata zvučni uređaji kojima se učešnici u saobraćaju obaveštavaju o tome da je dat svetlosni saobraćajni znak kojim se najavljuje približavanje voza.~~

~~Svetlosni saobraćajni znak iz stava 1. ovog člana označava obavezu učesnika u saobraćaju da se zaustave.~~

ZA REGULISANJE SAOBRAĆAJA NA PRELAZU PUTOVANJA PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE U NIVOU UPOTREBLJAVAJU SE SEMAFORI SA SVETLIMA CRVENE I ŽUTE BOJE. SVETLA MORAJU BITI POSTAVLJENA PO VERTIKALNOJ OSI, JEDNO ISPOD DRUGOG, I TO: CRVENO SVETLO GORE, A ŽUTO SVETLO DOLE, ODNOSNO PO HORIZONTALNOJ OSI, JEDNO PORED DRUGOG: CRVENO SVETLO LEVO, A ŽUTO SVETLO DESNO.

SVETLA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA IMAJU SLEDEĆE ZNAČENJE:

- 1) CRVENO SVETLO – ZABRANJEN PROLAZ;
- 2) ŽUTO SVETLO – ZABRANJEN PROLAZ, OSIM U SLUČAJU KADA SE VOZILO NE MOŽE BEZBEDNO ZAUSTAVITI ISPRED NAVEDENOG ZNAKA I
- 3) TREPĆUĆE ŽUTO SVETLO – OBAVEZA ZA SVE UČESNIKE U SAOBRAĆAJU DA SE KREĆU UZ POVEĆANU OPREZNOST ZBOG EVENTUALNOG NAILASKA VOZA JER SEMAFOR KOJIM SE NAJAVA LJUJE PRIBLIŽAVANJE VOZA NIJE ISPRAVAN ILI SE NE KORISTI, ODNOSNO SEMAFOR I UREĐAJ ZA ZATVARANJE SAOBRAĆAJA NA PRELAZU PUTOVANJA PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE U NIVOU NIJE ISPRAVAN ILI SE NE KORISTI.

NA SEMAFOR IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MOŽE SE DODATI UREĐAJ ZA DAVANJE ZVUČNIH ZNAKOVA KOJIM SE UČESNICI U SAOBRAĆAJU OBAVEŠTAVAJU O TOME DA JE DAT SVETLOSNI SAOBRAĆAJNI ZNAK KOJIM SE NAJAVA LJUJE PRIBLIŽAVANJE VOZA, ODNOSNO SPушТАЊЕ UREĐAJA ZA ZATVARANJE SAOBRAĆAJA NA PRELAZU PUTOVANJA PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE.

Član 153.

~~Prelaz putu preko železničke pruge mora biti obeležen propisanom saobraćajnom signalizacijom.~~

~~Na prelazu putu sa savremenim kolovoznim zastorom (asfalt, beton, kocka i sl.) preko železničke pruge moraju se postaviti semafori kojima se najavljuje približavanje voza.~~

~~Na prelazu putu preko železničke pruge postavljaju se branici ili polubranici kojima se zabranjuje i sprečava prelazak vozila preko železničke pruge, kojima mogu biti pridodati uređaji za davanje zvučnih znakova koji upozoravaju na spuštanje branika, odnosno polubranika.~~

~~Kada su na prelazu putu preko železničke pruge postavljeni branici ili polubranici, a uređaj za njihovu upotrebu nije ispravan ili se ne koristi, ti branici moraju biti uklonjeni ili na odgovarajući način prekriveni. Ukoliko se radi o delu puta koji nema savremeni kolovojni zastor na tom mestu mora se postaviti svetlosni saobraćajni znak koji najavljuje približavanje voza.~~

~~Bliže propise u pogledu vrste, izgleda, tehničkih karakteristika i načina postavljanja i mestima na kojima se moraju postaviti branici ili polubranici, uređaja za davanje svetlosnih, zvučnih znakova i načinu njihove upotrebe, donosi ministar nadležan za poslove saobraćaja.~~

PRELAZ PUTA PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE MORA BITI OBELEŽEN PROPISANOM SAOBRAĆAJNOM SIGNALIZACIJOM.

NA PRELAZU PUTA SA SAVREMENIM KOLOVOZNIM ZASTOROM (ASFALT, BETON, KOCKA I SL.) PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE U NIVOU POSTAVLJAJU SE SEMAFORI KOJIMA SE REGULIŠE SAOBRAĆAJ NA PRELAZU PUTOVANJA PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE I BRANICI ILI POLUBRANICI, U SKLADU SA

PROPIŠIMA KOJIM SE UREĐUJE BEZBEDNOST U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU.

BRANICIMA I POLUBRANICIMA KOJIMA SE ZABRANJUJE I SPREČAVA PRELAZAK VOZILA PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE, MOŽE SE DODATI UREĐAJ ZA DAVANJE ZVUČNIH ZNAKOVA KOJI UPOZORAVAJU NA SPUŠTANJE BRANIKA ILI POLUBRANIKA I PRIBLIŽAVANJE VOZA.

KADA SU NA PRELAZU PUTA PREKO ŽELEZNIČKE PRUGE POSTAVLJENI SEMAFOR, ODNOŠNO BRANICI ILI POLUBRANICI, A UREĐAJ ZA NJIHOVU UPOTREBU NIJE ISPRAVAN ILI SE NE KORISTI, SEMAFOR MORA POKAZIVATI TREPĆUĆE ŽUTO SVETLO.

BLIŽE PROPISE U POGLEDU TEHNIČKIH KARAKTERISTIKA I NAČINA POSTAVLJANJA BRANIKA ILI POLUBRANIKA, IZGLED I TEHNIČKE KARAKTERISTIKE SEMAFORA, DONOSI MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE SAOBRAĆAJA.

Član 181.

Vozačku dozvolu za kategorije BE mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategoriju B.

Vozačku dozvolu za kategorije C1E mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije C1.

Vozačku dozvolu za kategoriju CE mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije C.

Vozačku dozvolu za kategoriju D1E mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije D1.

Vozačku dozvolu za kategoriju DE mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije D.

Vozačku dozvolu za kategorije C i C1 mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije B.

Vozačku dozvolu za kategoriju D mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije C najmanje dve godine.

Vozačku dozvolu za kategoriju D1 mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije C1 najmanje dve godine.

Član 182.

Probna vozačka dozvola izdaje se licu koje prvi put položi vozački ispit za upravljanje motornim vozilima kategorija A1, A2, A, V1 i V sa rokom važenja:

- 1) dve godine – licima koja su položila vozački ispit sa navršenih 19 godina života,
- 2) do navršene 21. godine života – licima koja su položila vozački ispit pre navršene 19. godine života.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, učenicima srednjih stručnih škola, koji se obrazuju za obrazovni profil vozač motornih vozila i koji su položili vozački ispit za upravljanje vozilima C i CE kategorije, probna vozačka dozvola za upravljanje vozilom kategorije B izdaje se sa rokom važenja od jedne godine.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, UČENICIMA VOJNIH ŠKOLA I KADETIMA VOJNE AKADEMIJE, KOJI SU POLOŽILI VOZAČKI ISPIT ZA UPRAVLJANJE VOZILIMA S KATEGORIJE, PROBNA VOZAČKA DOZVOLA ZA UPRAVLJANJE VOZILOM KATEGORIJE V IZDAJE SE SA ROKOM VAŽENJA OD JEDNE GODINE.

Ako lice nakon isteka roka važenja probne vozačke dozvole položi ispit za vozača vozila jedne od ostalih kategorija iz stava 1. ovog člana, izdaće mu se vozačka dozvola u skladu sa odredbama člana 179. ovog zakona.

LICU KOJE PRVI PUT POLOŽI VOZAČKI ISPIT ZA UPRAVLJANJE VOZILIMA A1, A2 ILI A KATEGORIJE, UMESTO PROBNE VOZAČKE DOZVOLE,

IZDAJE SE VOZAČKA DOZVOLA U SKLADU SA ODREDBAMA ČLANA 179. ZAKONA, AKO POSEDUJE VOZAČKU DOZVOLU ZA UPRAVLJANJE VOZILIMA AM I V KATEGORIJE.

Ako lice sa probnom vozačkom dozvolom položi ispit za vozača vozila jedne od ostalih kategorija iz stava 1. ovog člana, probna vozačka dozvola za novostečenu kategoriju važiće do datuma važenja probne vozačke dozvole koja je prvo izdata.

Vozač koji ima probnu vozačku dozvolu ne sme da:

1) upravlja vozilom brzinom većom od:

- na autoputu 110 km/h,
- na motoputu 90 km/h,
- na ostalim putevima brzinom većom od 90% od brzine koja je dozvoljena na delu puta kojim se kreće,

2) otpočne i upravlja motornim vozilom ukoliko ima u organizmu alkohola odnosno psihotaktivnih supstanci,

3) upravlja motornim vozilom u periodu od 23,00 do 06,00 časova,

4) za vreme vožnje koristi telefon, odnosno druge uređaje za komunikaciju, odnosno opremu koja omogućava telefoniranje bez angažovanja ruku,

5) upravlja vozilom kategorije V čija snaga motora prelazi 80 kW, osim ako je pod nadzorom člana porodice, koji se nalazi u tom vozilu i koji ima važeću vozačku dozvolu za upravljanje vozilom kategorije V u trajanju od najmanje pet godina.

Vozač koji ima probnu vozačku dozvolu za upravljanje vozilom kategorije B, dok ne navrši 18 godina života, ne sme da upravlja vozilom bez nadzora lica koje se nalazi u tom vozilu i koje ima važeću vozačku dozvolu za upravljanje vozilom kategorije B u trajanju od najmanje pet godina.

Vozač iz stava 6. ovog člana može prevoziti najviše tri lica, uključujući i lice koje vrši nadzor.

Lice koje vrši nadzor iz stava 6. ovog člana dužno je da se stara da vozač vozilom upravlja na bezbedan način i u skladu sa propisima.

Motorno vozilo, kojim upravlja vozač koji ima probnu vozačku dozvolu, mora biti označeno posebnom oznakom „P”, koja mora biti na vidljivom mestu sa prednje i zadnje strane vozila.

Ministar nadležan za poslove saobraćaja propisuje posebne uslove o izgledu, tehničkim karakteristikama i načinu postavljanja posebne oznake iz stava 9. ovog člana.

Član 247.

Vlasnik, odnosno korisnik vozila obavezan je da, u roku od osam dana NA POZIV POLICIJSKOG SLUŽBENIKA U ROKU OD OSAM DANA OD DANA PRIJEMA POZIVA, da potpune i tačne podatke o identitetu lica kome je omogućeno upravljanje vozilom i dokaz na osnovu kojeg se na nesporan način može utvrditi da je to lice upravljalo vozilom u određeno vreme.

Fizičko lice, vlasnik, odnosno korisnik vozila ne sme dati vozilo na upravljanje licu koje je pod dejstvom alkohola, odnosno psihotaktivnih supstanci ili je u tolikoj meri umorno, bolesno ili je u takvom psihofizičkom stanju da nije sposobno da bezbedno upravlja vozilom ili nema vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije.

Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, vlasnik, odnosno korisnik vozila neće odgovarati ukoliko dokaže neovlašćenu upotrebu vozila.

Dokazom iz stava 1. ovog člana smatraće se pisana izjava overena od strane nadležnog organa kojom lice čije je podatke dao vlasnik, odnosno korisnik vozila, potvrđuje da je upravljalo vozilom u određeno vreme.

Član 249.

Motorna i priključna vozila koja se pojedinačno ili serijski proizvode, odnosno uređaji, sklopovi i oprema na vozilima, moraju biti usaglašeni sa jednoobraznim tehničkim uslovima u skladu sa Sporazumom o usvajanju jednoobraznih tehničkih

propisa za vozila sa točkovima, opremu i delove koji mogu biti ugrađeni i/ili korišćeni na vozilima sa točkovima i uslovima za uzajamno priznavanje dodeljenih homologacija na osnovu ovih propisa.

~~Pre puštanja u saobraćaj vozila iz stava 1. ovog člana, kao i vozila koja se prepravljaju, mora se utvrditi da li ova vozila ispunjavaju propisane uslove u skladu sa ovim zakonom. PRE PUŠTANJA U SAOBRaćAJ VOZILA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, PREPRAVLjENIH VOZILA, KAO I UPOTREBLjAVANIH VOZILA, MORA SE UTVRDITI I DA LI OVA VOZILA ISPUNjAVAJU PROPISANE USLOVE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM. IZUZETNO, ZA UPOTREBLjAVANA VOZILA, NJIHOVE UREĐAJE, SKLOPOVE I OPREMU, KOJI NISU USAGLAŠENI SA JEDNOOBRAZNIM TEHNIČKIM USLOVIMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, PRE PUŠTANJA U SAOBRaćAJ, SPROVODI SE POSTUPAK PROVERE U CILJU UTVRĐIVANJA KOJIM TEHNIČKIM USLOVIMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ODGOVARAJU PREDMETNA VOZILA ODNOSNO NJIHOVI UREĐAJI, SKLOPOVI I OPREMA, KAO I PREPRAVKA VOZILA, U CILJU USAGLAŠAVANJA SA TEHNIČKIM USLOVIMA I NORMATIVIMA.~~

Uverenje (potvrdu) o ispunjenosti uslova iz stava 2. ovog člana izdaje Agencija.

Jedan primerak uverenja iz stava 3. ovog člana za pojedinačno proizvedeno ili prepravljeno vozilo mora se nalaziti u vozilu, kada vozilo učestvuje u saobraćaju na putu, a vozač je dužan da ga pokaže na zahtev ovlašćenog lica.

~~Ispitivanja pojedinačno proizvedenih vozila, vozila koja se prepravljaju, odnosno vozila koja se uvoze kao upotrebljavana sprovodi Agencija. Agencija može ovlastiti pravno lice koje ispunjava propisane uslove da vrši ispitivanja pojedinačno proizvedenih vozila, vozila koja se prepravljaju i vozila koja se uvoze kao upotrebljavana. ISPIТИВАЊА ПОЈЕДИНАЧНО ПРОИЗВЕДЕНИХ VOZILA, PREPRAVLjENIH VOZILA, ODNOSНО UPOTREBLjAVANIH VOZILA SПРОВОДИ АГЕНЦИЈА. АГЕНЦИЈА МОŽЕ ОВЛАСТИТИ ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈЕ ISPUNjAVA PROPISANE USLOVE DA VRŠI ISPIТИВАЊА ПОЈЕДИНАЧНО ПРОИЗВЕДЕНИХ VOZILA, PREPRAVLjENIH VOZILA I UPOTREBLjAVANIH VOZILA.~~

~~Bliže uslove o postupku i načinu ispitivanja pojedinačno proizvedenih, odnosno prepravljenih vozila, odnosno vozila koja se uvoze kao upotrebljavana, periodičnog pregleda vozila, uređaja za pogon vozila na alternativna goriva, uslovima koje mora ispunjavati pravno lice koje vrši ispitivanja, izdavanje potvrda o ispravnosti uređaja za pogon vozila na alternativna goriva i vođenje evidencije o obavljenim ispitivanjima i načinu provere ispunjenosti uslova od strane pravnog lica donosi ministar nadležan za poslove saobraćaja, na predlog Agencije. BLIŽE USLOVE O POSTUPKU I НАЧИНУ ISPIТИВАЊА ПОЈЕДИНАЧНО ПРОИЗВЕДЕНИХ, ODNOSНО PREPRAVLjENIH VOZILA, ODNOSНО VOZILA KOJA SE UVOZE KAO UPOTREBLjAVANA, POSTUPKU PROVERE I ISPIТИВАЊА UPOTREBLjAVANIH VOZILA, NJIHOVIH UREĐAJA, SKLOPOVA I OPРЕME KOJI NISU USAGLAŠENI SA JEDNOOBRAZNIM TEHNIČKIM USLOVIMA, PERIODIČNOM PREGLEDU VOZILA, UREĐAJA ZA POGON VOZILA NA ALTERNATIVNA GORIVA, НАЧИНУ IZDAVANJA UVERENJA, USLOVIMA KOJE MORA ISPUNjAVATI PРАВНО LICE KOJE VRŠI ISPIТИВАЊА, IZDAVANJU POTVRDA O ISPRAVNOSTI UREĐAJA ZA POGON VOZILA NA ALTERNATIVNA GORIVA, НАЧИНУ VOĐENJA EVIDENCИJE O OBAVLjENIM ISPIТИВANjIMA I НАЧИНУ PROVERE ISPUNjENOSTI USLOVA OD STRANE PРАВНОГ LICA, KAO I OBRAZAC ZAHTЕVA, PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE SAOBRaćAJA, NA PREDLOG АГЕНЦИЈЕ.~~

Homologaciona ispitivanja pojedinačno ili serijski proizvedenih vozila, odnosno uređaja, sklopova i opreme na vozilima i kontrolu saobraznosti novoproizvedenih vozila, kao i kontrolu saobraznosti proizvodnje vozila, uređaja, sklopova i opreme na vozilima sprovodi Agencija. Agencija može ovlastiti pravno lice koje ispunjava propisane uslove da vrši homologaciona ispitivanja pojedinačno ili

serijski proizvedenih vozila, uređaja, sklopova i opreme na vozilima i kontrolu saobraznosti novoproizvedenih vozila, uređaja, sklopova i opreme na vozilima.

Bliže uslove o postupku i načinu homologacionih ispitivanja i kontrole saobraznosti i uslovima koje mora ispunjavati pravno lice koje vrši homologaciona ispitivanja odnosno kontrolu saobraznosti novo proizvedenih vozila, odnosno uređaja, sklopova i opreme na vozilima i načinu provere ispunjenosti uslova od strane pravnog lica, KAO I OBRASCU ZAHTEVA, donosi ministar nadležan za poslove saobraćaja, na predlog Agencije.

Agencija naredbom određuje koji se od pravilnika, koji su sastavni deo Sporazuma iz stava 1. ovog člana, primenjuje u Republici Srbiji.

Bliže uslove za homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica i sistema, sastavnih delova i zasebnih tehničkih jedinica namenjenih za takva vozila, vozila sa dva i tri točka i četvorocikle i poljoprivrednih i šumskih vozila, donosi ministar nadležan za poslove saobraćaja, na predlog Agencije.

Ukoliko se prilikom vršenja provere ispunjenosti uslova prema st. 6. i 8. ovog člana utvrdi da je pravno lice prestalo da ispunjava propisane uslove, da su uređaji i oprema pomoću kojih se vrše ispitivanje vozila i homologaciona ispitivanja neispravni ili ne ispunjavaju druge propisane uslove, ili da se ispitivanje vozila, homologaciona ispitivanja i kontrola saobraznosti ne vrše savesno i na propisan način, Agencija može oduzeti ovlašćenje, odnosno dozvolu tom pravnom licu.

Bliže uslove o merama protiv emisije gasovitih zagađivača i čvrstih zagađujućih čestica iz motora sa unutrašnjim sagorevanjem koji se ugrađuju u vandrumsku pokretnu mehanizaciju donosi ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja, na predlog Agencije.

Poslove iz st. 3. i 9. ovog člana Agencija obavlja kao poverene.

Član 250.

~~Prepravka vozila, osim u slučaju ugradnje, odnosno izgradnje uređaja za pogon na alternativna goriva, ugradnje, odnosno izgradnje duplih nežnih komandi za obuku vozača i prepravki vozila radi prilagođavanja za upotrebu od strane osoba sa invaliditetom mora biti izvršena u skladu sa smernicama koje određuje preizvođač vozila koje se prepravlja ili na način za koji je proizvođač, odnosno predstavnik proizvođača u Republici Srbiji, potvrdio da se može izvesti na vozilu, osim ako ne postoji proizvođač, odnosno predstavnik proizvođača u Republici Srbiji kada se prepravka može izvršiti bez ispunjavanja ovog uslova. PREPRAVKA VOZILA MORA BITI IZVRŠENA U SKLADU SA SMERNICAMA PROIZVOĐAČA VOZILA, KADA SMERNICE ZA TAKVU VRSTU PREPRAVKE POSTOJE, OSIM U SLUČAJU KADA PROIZVOĐAČ, ODNOSENOST PREDSTAVNIK PROIZVOĐAČA U REPUBLICI SRBIJI, DA SAGLASNOST DA SE PREPRAVKA MOŽE IZVRŠITI UZ ODSTUPANJE OD SMERNICA PROIZVOĐAČA. UKOLIKO ZA DATU PREPRAVKU NE POSTOJE SMERNICE PROIZVOĐAČA VOZILA, PREPRAVKA SE MOŽE IZVRŠITI PREMA PRAVILIMA STRUKE, UZ ISPUNJENJE ZAHTEVA PROPISA KOJI BLIŽE UREĐUJU ISPITIVANJE VOZILA.~~

Pojedinačna proizvodnja ili prepravka vozila vrši se na osnovu tehničke dokumentacije koju sačinjava i potpisuje lice koje ima ~~završene najmanje akademske studije drugog stepena (master)~~ NAJMANJE STRUČNI NAZIV MASTER INŽENJER MAŠINSTVA, ODNOSENTO DIPLOMIRANI INŽENJER MAŠINSTVA – usmerenja motorna vozila i koje je upisano u Registar koji vodi Agencija, a odobrava i potvrđuje da je u skladu sa pravilima struke i uslovima iz stava 1. ovog člana pravno lice koje je materijalno i stručno sposobljeno i ovlašćeno od strane Agencije za ispitivanje vozila. Registar lica koja sačinjavaju tehničku dokumentaciju o prepravci sadrži: ime i prezime, JMBG, mesto rođenja, adresa stanovanja, prebivalište, stepen obrazovanja i stručna spremna, podaci o stručnim usavršavanjima i specijalizacijama, podaci o

naučno-obrazovnim ustanovama kod kojih je stečena stručna sprema, odnosno specijalizacija, elektronska adresa (e-mail) i broj kontakt telefona lica.

Prepravku, odnosno pojedinačnu proizvodnju vozila može da izvrši samo privredno društvo ili preduzetnik koji je upisan u Registar, koji vodi Agencija. Izgled, način vođenja, uslove za upis i brisanje iz Registra privrednih društava i preduzetnika, kao i lica iz stava 2. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove saobraćaja na predlog Agencije. Registar privrednih društava ili preduzetnika koji mogu da izvrše prepravku odnosno pojedinačnu proizvodnju vozila sadrži podatke: poslovno ime, matični broj, adresa sedišta, ime i prezime odgovornog lica u pravnom licu, elektronska adresa (e-mail) i broj kontakt telefona pravnog lica.

Agencija može odobriti da prepravku vozila na osnovu odobrene tehničke dokumentacije, izvrši privredno društvo ili preduzetnik, koji nije upisan u Registar, ili građanin, samo ako to čine za sopstvene potrebe i kada se takvim preprvkama unapređuje bezbednost vozila, tehnička kultura ili pronalazaštvo, odnosno omogućava obavljanje određenih delatnosti za koje se vozilo posebno ne proizvodi.

Pravno lice koje je materijalno i stručno sposobljeno i ovlašćeno od strane Agencije, za ispitivanje vozila na zahtev privrednog društva ili preduzetnika, koji je upisan u Registar, može odobriti tehničku dokumentaciju za prepravku vozila određenih marki i tipova. U tom slučaju nije potrebna overa tehničke dokumentacije za pojedinačno vozilo iste marke i tipa pod uslovom da je ugradnju izvršilo lice kome je odobrena ta tehnička dokumentacija, odnosno lice kojem je odobreno korišćenje odobrene tehničke dokumentacije.

U postupku utvrđivanja da li motorno i priključno vozilo koje ~~se pojedinačno proizvodi ili prepravlja~~ JE POJEDINAČNO PROIZVEDENO ILI PREPRAVLjENO, ispunjava propisane uslove iz člana 249. stav 2. ovog zakona, a nakon odobravanja tehničke dokumentacije, ispitivanje vozila, odnosno uređaja na vozilu, može izvršiti pravno lice koje je materijalno i stručno sposobljeno i ovlašćeno od strane Agencije da to ispitivanje vrši. IZUZETNO, ISPITIVANjE SE MOŽE IZVRŠITI BEZ TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ZA ODREĐENE VRSTE PREPRAVKI, U SKLADU SA PROPISOM KOJI UREĐUJE BLIŽE USLOVE O POSTUPKU I NAČINU ISPITIVANjA POJEDINAČNO PROIZVEDENIH I PREPRAVLjENIH VOZILA.

Pravno lice iz stava 6. ovog člana dužno je da ispitivanje vozila, odnosno uređaja na vozilu vrši propisno i na savestan način.

Uverenje iz člana 249. stav 3. ovog zakona za vozila koja su pojedinačno proizvedena ili prepravljena može se izdati samo kada se tokom ispitivanja utvrdi da su tehnički ispravna.

Poslove iz st. 3–6. ovog člana Agencija obavlja kao poverene.

Član 263.

Tehnički pregled vozila može obavljati samo kontrolor koji ispunjava propisane uslove i ima važeću dozvolu (licencu).

Dozvolu (licencu) za kontrolora tehničkog pregleda izdaje Agencija. Dozvola (licenca) ima rok važenja tri godine. Dozvola (licenca) za kontrolora tehničkog pregleda se izdaje na zaštićenom obrascu i sadrži podatke: ime i prezime, datum i mesto rođenja, datum izdavanja i rok važenja, broj/serijski broj, svojeručni potpis, prebivalište, kategorija vozila, fotografija.

Kontrolor tehničkog pregleda mora ispunjavati sledeće uslove:

- 1) da ima najmanje završenu srednju stručnu školu u četvorogodišnjem ili trogodišnjem trajanju, struke mašinske, obrazovnog profila vezanog za motore i vozila ili struke saobraćajne, obrazovnog profila iz oblasti drumskog saobraćaja,
- 2) da ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima one kategorije vozila čiji pregled obavlja,
- 3) da ima završenu obuku za kontrolora tehničkog pregleda,
- 4) da ima položen stručni ispit za kontrolora tehničkog pregleda vozila,

5) da u poslednje četiri godine nije pravnosnažno osuđivan za krivična dela iz grupe protiv života i tela, krivična dela protiv službene dužnosti, kao i da se protiv njega ne vodi istraga za ova krivična dela, odnosno nije podignuta optužnica za ova krivična dela.

Bliže propise o nastavnom programu obuke kontrolora tehničkog pregleda, načinu organizovanja i sprovođenja stručnog ispita za kontrolora tehničkog pregleda, NAČINU I USLOVIMA ZA IZDAVANJE DOZVOLE (LICENCE) ZA KONTROLORA TEHNIČKOG PREGLEDA, programu unapređenja znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda, uslovima koje mora da ispunjava pravno lice da sprovodi obuku i seminare za unapređenje znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda, VRŠENJA STRUČNOG NADZORA, uslovima koje mora da ispuni izvođač sadržaja obuke i seminara za unapređenje znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda, načinu izvođenja obuke i seminara unapređenja znanja i veština, načinu vođenja evidencija o izvedenim obukama i seminarima unapređenja znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda, izgledu dozvole (licence) za kontrolora tehničkog pregleda i načinu vođenja evidencija o izdatim dozvolama (licencama) za kontrolora tehničkog pregleda donosi ministar nadležan za unutrašnje poslove na predlog Agencije. Evidencija o izvedenim obukama i seminarima unapređenja znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda u elektronskom obliku sadrži podatke: redni broj, ime (ime jednog roditelja), prezime i JMBG kontrolora tehničkog pregleda, datum i mesto rođenja kontrolora tehničkog pregleda, adresa stanovanja, prebivalište, datum i mesto pohađanja obavezne obuke, datum i mesto pohađanja seminara unapređenja znanja, broj i datum dozvole (licence), broj i datum izdavanja potvrde o odslušanom obaveznom seminaru unapređenja znanja, izdavalac potvrde, rubrika za napomenu, svojeručni potpis, fotografija, elektronska adresa, broj kontakt telefona kontrolora tehničkog pregleda, ime izvođača sadržaja obuke, (ime jednog roditelja), prezime i JMBG izvođača sadržaja obuke, elektronska adresa i broj kontakt telefona izvođača nastave.

Dozvola (licenca) za kontrolora tehničkog pregleda će se obnoviti ako je kontrolor prisustvovao seminarima za unapređenje znanja i veština.

Agencija organizuje obuku za kontrolora tehničkog pregleda, organizuje i sprovodi stručni ispit za kontrolora tehničkog pregleda, organizuje seminare za unapređenje znanja i veština za kontrolora tehničkog pregleda i vodi evidenciju o izdatim dozvolama (licencama) u elektronskom obliku. Evidencija o izdatim dozvolama (licencama) za kontrolora tehničkog pregleda u elektronskom obliku sadrži podatke: redni broj, ime (ime jednog roditelja), prezime i JMBG, datum i mesto rođenja, adresa stanovanja, prebivalište, datum i mesto polaganja stručnog ispita, broj i datum izdavanja uverenja o položenom ispitu, broj, kategorije i rok važenja vozačke dozvole, broj/serijski broj dozvole (licence), datum izdavanja dozvole (licence), rubriku za napomenu, svojeručni potpis, fotografija, elektronska adresa, broj kontakt telefona.

Kontrolor tehničkog pregleda ne može u toku radnog vremena da obavlja poslove u vezi sa održavanjem, popravkom, osiguranjem i registracijom vozila.

Izuzetno, kontrolor tehničkog pregleda, ako na dan stupanja na snagu podzakonskih akata koji regulišu tehnički pregled vozila, u privrednom društvu ovlašćenom za vršenje tehničkog pregleda vozila, vrši tehnički pregled vozila prema ugovoru o radu najmanje pet godina, ne mora ispunjavati uslov iz stava 3. tač. 3) i 4) ovog člana, odnosno ne mora ispunjavati uslov iz stava 3. tačka 1) ovog člana, ako ima završenu srednju stručnu školu mašinske struke obrazovnog profila koji nije vezan za motore i vozila, odnosno saobraćajne struke obrazovnog profila koji nije iz oblasti drumskog saobraćaja.

Ukoliko je kontroloru tehničkog pregleda, do datuma podnošenja zahteva za izdavanje dozvole, oduzimana dozvola (licenca) više od dva puta za poslednjih 10 godina, dozvola se neće izdati.

Poslove iz st. 2. i 6. ovog člana Agencija obavlja kao poverene.

Obuku i seminare za unapređenje znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda sprovodi pravno lice koje ispunjava propisane uslove i koje za to dobije dozvolu Agencije.

Pravno lice iz stava 11. ovog člana sprovodi obuku i seminare za unapređenje znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda u skladu sa nastavnim planovima na koje saglasnost daje Agencija.

Pravno lice iz stava 11. ovog člana, dužno je da obuku i seminare za unapređenje znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda sprovodi na propisan način i o tome vodi evidenciju.

Agencija će oduzeti dozvolu iz stava 11. ovog člana pravnom licu koje prestane da ispunjava neki od propisanih uslova ili ne sprovodi obuku i seminare za unapređenje znanja i veština kontrolora tehničkog pregleda na propisan način.

Ukoliko je pravnom licu, do datuma podnošenja zahteva za izdavanje dozvole iz stava 11. ovog člana, dozvola oduzimana više od dva puta za poslednjih 10 godina, dozvola se neće izdati.

Izuzetno od odredaba stava 3. tačka 2) ovog člana, kontrolor tehničkog pregleda ne mora imati vozačku dozvolu za upravljanje vozilom čiji tehnički pregled vrši, ako najmanje jedan kontrolor tehničkog pregleda sa kojim vrši tehnički pregled vozila ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom čiji tehnički pregled vrše.

Član 264.

Redovni tehnički pregledi su godišnji i šestomesečni.

Redovnom godišnjem tehničkom pregledu vozilo se podvrgava pre upisa u jedinstveni registar vozila, odnosno izdavanja registracione nalepnice. Ovaj tehnički pregled se može izvršiti do 30 dana pre podnošenja zahteva za upis u jedinstveni registar vozila, odnosno zahteva za izdavanje registracione nalepnice.

~~Izuzetno od odredaba stava 2. ovog člana, novoproizvedeno vozilo (vozilo koje je proizvedeno u godini koja prethodi datumu prve registracije, odnosno u godini kada se prvi put registruje), koje je prvi put registrovano u Republici Srbiji, prvom redovnom godišnjem tehničkom pregledu podvrgava se najkasnije nakon dve godine od dana prve registracije. Priključna vozila za traktor, namenjena za obavljanje radova, ne podležu redovnom godišnjem tehničkom pregledu.~~

Redovni šestomesečni tehnički pregled se mora obaviti pre isteka roka od šest meseci od dana početka važenja saobraćajne dozvole, odnosno registracione nalepnice. Redovni šestomesečni tehnički pregled se može obaviti najranije 15 dana pre isteka napred navedenog roka.

Redovnom šestomesečnom tehničkom pregledu se moraju podvrgavati:

- 1) motorna i priključna vozila kojima se obavlja javni prevoz,
- 2) autobusi,
- 3) motorna i priključna vozila za prevoz opasnih materija,
- 4) motorna i priključna vozila koja se koriste za obuku kandidata za vozače,
- 5) *brisana je*
- 5) motorna i priključna vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg (osim vozila iz člana 108. stav 1. ovog zakona),
- 6) motorno, odnosno priključno vozilo za iznajmljivanje bez vozača (rent-a-car).
- 8) *brisana je*

U saobraćaju na putu ne sme učestvovati vozilo iz stava 5. ovog člana dok se na redovnom šestomesečnom pregledu, u roku iz stava 4. ovog člana, ne utvrdi da je tehnički ispravno.

Vlada određuje najnižu i najvišu cenu redovnog godišnjeg tehničkog pregleda vozila, na predlog ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, a po pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za trgovinu.

Ukupna cena redovnog godišnjeg tehničkog pregleda obuhvata i troškove pravnog lica za plaćanje usluga Agenciji u pogledu održavanja i unapređenja centralnog informacionog sistema iz člana 257. stav 4. ovog zakona.

Pravno lice ne može odrediti nižu ili višu cenu za vršenje redovnog godišnjeg tehničkog pregleda vozila od cene određene u smislu stava 7. ovog člana.

Izuzetno od odredaba stava 2. ovog člana redovnom godišnjem tehničkom pregledu traktori, priključna vozila za traktor, radne mašine i motokultivatori se podvrgavaju u roku koji ne može biti duži od jedne godine od dana vršenja prethodnog tehničkog pregleda.

Izuzetno od stava 5. ovog člana redovnom šestomesečnom tehničkom pregledu ne podležu traktori, priključna vozila za traktor, radne mašine i motokultivatori.

U saobraćaju na putu ne sme učestvovati vozilo iz stava 10. ovog člana ako je od dana izvršenog redovnog tehničkog pregleda, na kojem je utvrđeno da je vozilo tehnički ispravno, prošlo više od jedne godine.

IZUZETNO OD ODREDABA ST. 2. I 4. OVOG ČLANA, NOVOPROIZVEDENO VOZILO (VOZILO KOJE JE PROIZVEDENO U GODINI KOJA PRETHODI DATUMU PRVE REGISTRACIJE, ODNOSENOST U GODINI KADA SE PRVI PUT REGISTRUJE), KOJE JE PRVI PUT REGISTROVANO U REPUBLICI SRBIJI, PRVOM REDOVNOM TEHNIČKOM PREGLEDU PODVRGAVA SE NAJKASNIJE NAKON DVE GODINE OD DANA PRVE REGISTRACIJE.

Član 275.

Za vozila koja se registruju izdaje se jedna od sledećih vrsta registarskih tablica:

- 1) registarske tablice za motorna vozila, osim za motocikle, mopede, lake i teške tricikle, lake četvorocikle, traktore, radne mašine i motokultivatore,
- 2) registarske tablice za motocikle, teške tricikle,
- 3) registarske tablice za mopede, lake tricikle i lake četvorocikle,
- 4) registarske tablice za motokultivatore,
- 5) registarske tablice za traktore i radne mašine,
- 6) registarske tablice za priključna vozila,
- 7) registarske tablice priključnog vozila za traktor,
- 8) registarske tablice za motorna i priključna vozila diplomatsko-konzularnih predstavištava i misija stranih država i predstavištava međunarodnih organizacija u Srbiji i njihovog osoblja,
- 9) registarske tablice za motorna i priključna vozila Vojske Srbije,
- 10) registarske tablice za privremeno registrovana motorna i priključna vozila,
- 11) privremene registarske tablice za vozila koja se odvoze iz Republike Srbije,
- 12) registarske tablice za motorna i priključna vozila organa unutrašnjih poslova,
- 13) registarske tablice za motorna i priključna vozila koja ne ispunjavaju propisane uslove u pogledu dimenzija (dužina, širina, visina), odnosno čija je najveća dozvoljena masa veća od dozvoljene, odnosno čije osovinsko opterećenje sopstvene mase je veće od dozvoljenog opterećenja,
- 14) registarske tablice za putnička vozila kojima se obavlja auto-taksi prevoz.
- 15) **REGISTARSKE TABLICE ZA VOZILA OD ISTORIJSKOG ZNAČAJA (OLDTAJMERE).**

Sve vrste registarskih tablica iz stava 1. ovog člana jednoobrazne su na celoj teritoriji Republike Srbije.

Član 297.

Privredno društvo ili drugo pravno lice, odnosno državni organ i organ jedinice lokalne samouprave i preduzetnik koji vrši prevoz u drumskom saobraćaju, dužno je da organizuje i obavlja kontrolu nad ispunjenošću uslova za učešće u saobraćaju na

putu njihovih vozila i vozača, a posebno uslovima u pogledu vremena upravljanja i odmora vozača, kao i uslova predviđenih drugim propisima od kojih zavisi bezbednost saobraćaja i vodi propisane evidencije i obezbedi da ti uslovi budu ispunjeni.

Bliže propise o sadržaju i načinu vođenja evidencija o ispunjenosti uslova za učešće u saobraćaju na putu vozila i vozača iz stava 1. ovog člana, uslovima u pogledu vremena upravljanja i odmora vozača, kao i uslova predviđenih drugim propisima od kojih zavisi bezbednost saobraćaja propisuje ministar unutrašnjih poslova.

Član 301.

U vršenju inspekcijskog nadzora ovlašćeno lice organa nadležnog za poslove saobraćaja je dužno i ovlašćeno da:

1) zabrani ovlašćenom licu, organu ili organizaciji upravljanje saobraćajem koje se izvodi protivno zakonu i drugim propisima, tehničkim normativima i standardima, normama kvaliteta i upotrebe materijala,

2) naredi otklanjanje nedostataka u utvrđenom roku, ako utvrdi da se prilikom proizvodnje i upotrebe materijala pri proizvodnji, postavljanju i upotrebi saobraćajne signalizacije, ne primenjuju tehnički propisi, tehnički normativi i standardi i norme kvaliteta, a ako se u utvrđenom roku nedostaci ne otklone, zabrani, odnosno obustavi dalju upotrebu i postavljanje saobraćajne signalizacije,

3) isključi iz saobraćaja vozača koji tokom obavljanja drumske prevoze na javnim putevima kod sebe nema važeću Karticu ili upisan međunarodni kôd «95» u vozačku dozvolu.

4) prestala je da važi

~~Ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja može oduzeti dozvolu za prevoz domaćem prevozniku koji ne poštuje propise u vezi dozvola za obavljanje poslova profesionalnog vozača (GPC).~~

Član 307.

Ministarstvo unutrašnjih poslova obavlja nadzor nad poštovanjem propisa iz oblasti osposobljavanja kandidata za vozače.

Ako se u nadzoru utvrdi da pravno lice ne ispunjava propisane uslove teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova, naložiće rešenjem otklanjanje nedostataka, odrediti rok i privremeno zabraniti obavljanje osposobljavanja vozača u skladu sa odredbama kojim je propisano da je pravno lice dužno da samo privremeno prekine sa radom shodno odredbama člana 210. st. 3–6 ovog zakona.

Žalba na rešenje iz stava 2. ovog člana ne odlaže izvršenje.

Pravno lice kome je privremeno zabranjen rad može nastaviti sa radom tek kada organ koji je doneo rešenje izvrši nadzor i utvrdi da su nedostaci otklonjeni.

Ukoliko se utvrdi da u ostavljenom roku nisu ispunjeni propisani uslovi, organ koji je izdao dozvolu istu će oduzeti.

Ako se u nadzoru utvrdi da pravno lice koje vrši osposobljavanje kandidata za vozače osposobljavanje ne obavlja na savestan i propisan način, da se propisane

evidencije ne vode tačno i na propisani način ili da se vozački ispit ne organizuje i ne sprovodi na savestan i propisan način, organ iz stava 1. ovog člana može oduzeti dozvolu.

Organ iz stava 1. ovog člana oduzeće dozvolu pravnom licu koje obavlja osposobljavanje kandidata za vozače ~~ako ono obavestili u pisanom obliku taj organ da je prestalo da obavlja obuku kandidata za vozače~~, ili ako se prilikom nadzora utvrdi da osposobljavanje kandidata za vozače pravno lice ne obavlja u trajanju od najmanje šest meseci neprekidno, ili ako se prilikom nadzora utvrdi da nakon isteka propisanog roka privremenog prestanka sa radom iz člana 210. st. 8. i 10. ovog zakona nije ispunilo propisne uslove.

**ORGAN IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DONEĆE REŠENJE O PRESTANKU
VAŽENJA OVLAŠĆENJA ZA OSPOSOBLJAVANJE KANDIDATA ZA VOZAČE, AKO
PRIVREDNO DRUŠTVO PODNESE OBAVEŠTENJE DA PRESTAJE SA
OBAVLJANJEM OBUKE KANDIDATA ZA VOZAČE, U ROKU OD 15 DANA OD
DANA OD PODNOŠENJA OBAVEŠTENJA.**

**PRIVREDNO DRUŠTVO PRESTAJE SA OBAVLJANJEM POSLOVA
OSPOSOBLJAVANJA KANDIDATA ZA VOZAČE NAREDNOG DANA OD DANA
DOSTAVLJANJA OBAVEŠTENJA.**

**OBAVEŠTENJE SE MOŽE DOSTAVITI I U ELEKTRONSKOJ FORMI U
SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ELEKTRONSKI DOKUMENT I
ELEKTRONSKO POSLOVANJE.**

Organ iz stava 1. ovog člana oduzeće dozvolu pravnom licu koje vrši osposobljavanje kandidata za vozače ako utvrdi da je nad tim pravnim licem otvoren postupak stečaja.

Organ iz stava 1. ovog člana može poništiti:

- 1) teorijsku obuku, ako utvrdi da ista, odnosno neki od njenih delova, nisu sprovedeni,
- 2) praktičnu obuku, ako utvrdi da nisu bili ispunjeni uslovi za njeno započinjanje, odnosno ako utvrdi da ista, odnosno neki od njenih delova, nisu sprovedeni,
- 3) teorijski, odnosno praktični ispit, ako se prilikom nadzora utvrdi da teorijski, odnosno praktični ispit, nisu sprovedeni savesno i na propisan način u meri da to bitno utiče na odluku ispitne komisije, odnosno na mogućnost da ispitna komisija utvrdi da li kandidat ima potrebno znanje i veština za upravljanje vozilom u saobraćaju na putu.

Rešenje iz stava 9. ovog člana može se doneti u roku od dve godine od dana polaganja ispita. Izuzetno, ovo rešenje može biti doneto i nakon isteka navedenog roka, ako je polaganje vozačkog ispita posledica izvršenog krivičnog dela.

Rešenje iz stava 9. ovog člana se može doneti i na zahtev kandidata za vozača koji mora biti podnet najkasnije 30 dana od dana polaganja ispita. U slučaju da se tom prilikom utvrdi da je kandidat za vozača položio vozački ispit, a da ispitna komisija to nije utvrdila, rešenjem će se naložiti pravnom licu da izda uverenje, odnosno potvrdu.

Ukoliko organ iz stava 1. ovog člana nadzorom utvrdi da predavač teorijske obuke, instruktor vožnje ili ispitivač obavljuju svoju delatnost na nepropisan, odnosno

nesavestan način, dostaviće predlog Agenciji za oduzimanje licence, koja može oduzeti licencu tom predavaču teorijske obuke, instruktoru ili ispitivaču.

Žalba izjavljena protiv rešenja o oduzimanju dozvole (licence) iz stava 12. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje o nalaganju mera i privremenoj zabrani osposobljavanja kandidata za vozače, rešenje o utvrđivanju otklanjanja nedostataka, odnosno rešenje o oduzimanju dozvole I REŠENjE O PRESTANKU VAŽENJA OVLAŠĆENJA ZA OSPOSOBLjAVANjE KANDIDATA ZA VOZAČE, potpisano elektronskim potpisom od strane nadležnog lica, pravnom licu, odnosno njegovom ogranku, koje se bavi osposobljavanjem kandidata za vozače, može biti dostavljeno u elektronskom obliku putem informacionog sistema iz člana 208. stav 2. ovog zakona.

ORGAN IZ STAVA 1. OVOG ČLANA VODI EVIDENCIJU PRAVNIH LICA KOJIMA JE ODUZETO OVLAŠĆENjE, ODNOSENKOJASU PRESTALA DA OBAVLjAJU OBUKE KANDIDATA ZA VOZAČE, UZ NAVOĐENjE RAZLOGA ODUZIMANjA ILI PRESTANKA OBAVLjANjA DELATNOSTI, U ELEKTRONSKOM OBLIKU.

Član 308.

Nadzor nad radom privrednog društva ovlašćenog za vršenje tehničkog pregleda vozila vrši Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Ukoliko se prilikom nadzora utvrdi da je privredno društvo prestalo da ispunjava propisane uslove, da su uređaji i oprema pomoću kojih se vrši tehnički pregled vozila neispravni ili ne ispunjavaju druge propisane uslove, ili da se tehnički pregled vozila ne vrši savesno i na propisan način, Ministarstvo unutrašnjih poslova može oduzeti ovlašćenje za vršenje tehničkog pregleda vozila.

Organ iz stava 1. ovog člana oduzeće ovlašćenje privrednom društvu ovlašćenom za vršenje tehničkog pregleda vozila, ako utvrdi da je nad njim otvoren postupak stečaja.

Ministarstvo unutrašnjih poslova oduzeće ovlašćenje za vršenje tehničkog pregleda privrednom društvu ovlašćenom za vršenje tehničkog pregleda vozila, ~~ako bude obavešteno u pisanim oblicima da je privredno društvo prestalo da obavlja tehničke preglede vozila,~~ –ako se prilikom nadzora utvrdi da tehnički pregled vozila privredno društvo ne obavlja u trajanju od tri meseca neprekidno ili da nakon isteka propisanog roka privremenog prestanka sa radom iz člana 256. stav 4. i člana 258. stav 4. ovog zakona nije ispunilo propisane uslove.

MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE DONEĆE REŠENJE O PRESTANKU VAŽENJA OVLAŠĆENJA ZA VRŠENJE TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA, AKO PRIVREDNO DRUŠTVO PODNESE OBAVEŠTENjE DA PRESTAJE SA OBAVLjANjEM POSLOVA TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA, U ROKU OD 15 DANA OD DANA PODNOŠENJA OBAVEŠTENJA.

PRIVREDNO DRUŠTVO PRESTAJE SA OBAVLjANjEM POSLOVA TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA NAREDNOG DANA OD DANA DOSTAVLjANJA OBAVEŠTENjA.

OBAVEŠTENjE SE MOŽE DOSTAVITI I U ELEKTRONSKOJ FORMI, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ELEKTRONSKI DOKUMENT I ELEKTRONSKO POSLOVANjE.

Ako se prilikom nadzora utvrdi da kontrolor tehničkog pregleda vrši tehnički pregled vozila na nepropisan ili nesavestan način, dostaviće dokaz o tome Agenciji koja može oduzeti licencu tom kontroloru.

Rešenje o oduzimanju ovlašćenja u elektronskom obliku I REŠENjE O PRESTANKU VAŽENjA OVLAŠĆENjA ZA VRŠENjE TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA, potpisano elektronskim potpisom od strane nadležnog lica, privrednom društvu, odnosno njegovom ogranku, koje vrši tehnički pregled vozila, može biti dostavljeno u elektronskom obliku putem informacionog sistema iz člana 257. stav 4. ovog zakona.

Žalba izjavljena protiv rešenja o oduzimanju dozvole (licence) iz stava 5. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

Član 326.

Novčanom kaznom u iznosu od 60.000 do 800.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje postupi suprotno odredbama iz sledećih članova ovog zakona:

- 1) člana 4. st. 1. i 2,
- 2) *brisana je*
- 3) člana 106. stav 5,
- 4) člana 108. stav 5,
- 5) člana 111. stav 2. tačka 1),
- 6) člana 112. stav 1. tačka 1) i st. 4. i 5. ovog člana, kada ukupna masa premašuje najveću dozvoljenu masu, odnosno najveće dozvoljeno osovinsko opterećenje proizvođača vozila, za više od 20,0%,
- 7) *brisana je*
- 8) člana 112. stav 3. tač. 1) i 4),
- 9) člana 115. stav 4,
- 10) člana 116. stav 1,
- 11) člana 121. st. 1. i 2,
- 12) člana 122. stav 1,
- 13) člana 124. stav 6,
- 14) člana 127. st. 1. i 2,
- 15) člana 130. stav 1,
- 16) člana 132. st. 1. i 2,
- 17) člana 133. st. 2, 3, 4. i 5.

- 18) člana 134. st. 1. i 2,
- 19) ~~člana 153. st. 1, 2, 3. i 4,~~ ČLANA 153. ST. 1, 2 I 4,
- 20) člana 154. st. 1, 4. i 5,
- 21) člana 156. st. 1, 2. i 9,
- 22) člana 159. st. 1. i 2,
- 23) člana 163. stav 4,
- 24) člana 165. stav 3,
- 25) člana 173. stav 1,
- 26) člana 177. stav 3,
- 27) člana 178. stav 1, osim u slučaju kada je istekao rok važenja vozačke dozvole,
- 28) člana 186. stav 4,
- 29) člana 187. st. 2. i 4, ukoliko dozvoli da vozač koji je pod uticajem alkohola i/ili pod dejstvom psihoaktivnih supstanci, počne da upravlja vozilom,
- 30) člana 188. stav 4,
- 31) člana 190. st. 1. i 2. ako dozvoli da vozač upravlja vozilom u saobraćaju na putu, pri čemu se nije podvrgao zdravstvenom pregledu iz člana 189. stav 1. ili je na tom pregledu utvrđeno da nije sposoban za vozača određene kategorije, ili upravlja vozilom u saobraćaju na putu nakon više od 30 dana od isteka roka iz člana 189. stav 1,
- 31a) člana 190. st. 1. i 3, ako dozvoli da instruktor vožnje sprovodi praktičnu obuku, pri čemu se nije podvrgao zdravstvenom pregledu iz člana 189. stav 1. ili je na tom pregledu utvrđeno da nije sposoban za instruktora vožnje određene kategorije ili obavlja praktičnu obuku nakon više od 30 dana od isteka roka iz člana 189. stav 1,
- 32) člana 203. stav 10,
- 33) člana 204. stav 3,
- 34) člana 205. stav 1, ako tramvajem upravlja vozač tramvaja bez vozačke dozvole i posebne dozvole za upravljanje tramvajem, osim u slučaju kada je vozačkoj dozvoli, odnosno posebnoj dozvoli istekao rok važenja,
- 34a) člana 208. st. 3. i 4,
- 35) člana 209,
- 36) člana 211. stav 1, ukoliko propisane evidencije ili jedan njihov deo ne postoje, odnosno da se ne vode na propisan način i tačno,
- 37) člana 212. stav 1,
- 38) člana 214. stav 4,
- 39) člana 215. stav 3,

- 40) člana 216. st. 1. i 2,
- 41) člana 217. stav 1,
- 42) člana 218. ,
- 43) člana 219. stav 3,
- 44) člana 220. stav 2,
- 45) člana 221. stav 1,
- 46) člana 224. stav 1,
- 47) člana 224. stav 6, osim kada je vozačkoj dozvoli istekao rok važenja,
- 48) člana 226. stav 1,
- 49) člana 227. st. 1, 2. i 4,
- 50) člana 229,
- 51) člana 235. stav 4,
- 52) člana 236. stav 5,
- 53) člana 237. st. 3. i 4,
- 54) člana 238. st. 3. i 7, na praktičnom ispitu,
- 55) člana 242. stav 1,
- 56) člana 245,
- 57) člana 246. stav 1, ukoliko dozvoli da se vozilo koje je tehnički neispravno u pogledu uređaja za zaustavljanje, za upravljanje, pneumatika i uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, uključi u saobraćaj,
- 58) člana 246. st. 3. i 7,
- 59) člana 246. st. 4. i 5, ukoliko ima ugrađene uređaje i koristi ih,
- 60) člana 247. st. 1. i 2,
- 61) člana 249. stav 2, ukoliko vozilo učestvuje u saobraćaju,
- 61a) člana 250. st 1. i 4,
- 62) člana 252. stav 4,
- 63) člana 253. stav 5,
- 64) člana 256. stav 2,
- 65) člana 258. st. 1. i 2,
- 66) člana 261. st. 3. i 4,
- 67) člana 262. st. 2. i 4,
- 68) člana 263. stav 1,

- 69) člana 268. stav 1, ukoliko je vozilo nije upisano u jedinstveni registar vozila,
- 70) člana 268. stav 12,
- 71) člana 268. stav 17,
- 72) člana 269. stav 4,
- 73) člana 270. stav 4,
- 74) člana 274. stav 3,
- 75) člana 277. stav 5,
- 76) člana 280. stav 6,
- 77) člana 294. stav 3,
- 78) člana 297. stav 1,
- 79) člana 311. stav 3,
- 80) člana 15. stav 2.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 6.000 do 50.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 6.000 do 50.000 dinara odgovorno lice u državnom organu, odnosno organu jedinica lokalne samouprave.

Član 328.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik koji postupi suprotno odredbama iz sledećih članova ovog zakona:

- 1) *brisana je*
- 2) člana 29. stav 2,
- 3) člana 112. stav 1. tačka 2), kada je premašeno osovinsko opterećenje propisano tehničkim normativima za vozila i najveću dozvoljenu ukupnu masu, za više od 5% i tačka 3),
- 4) člana 123. stav 1,
- 5) *brisana je*
- 6) člana 249. stav 2, ukoliko pušta u saobraćaj,
- 7) člana 250. stav 3,
- 8) člana 255. stav 1,
- 9) člana 296. stav 13.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik koji postupi suprotno odredbama iz sledećih članova ovog zakona:

- 1) člana 4. st. 1. i 2,
- 2) *brisana je*
- 3) člana 106. stav 5,
- 4) člana 108. stav 5,
- 5) člana 111. stav 2. tačka 1),
- 6) člana 112. stav 1. tačka 1) i st. 4. i 5. ovog člana, kada ukupna masa premašuje najveću dozvoljenu masu, odnosno najveće dozvoljeno osovinsko opterećenje proizvođača vozila, za više od 20,0%,
- 7) člana 112. stav 3. tač. 1) i 4),
- 8) člana 115. stav 4,
- 9) člana 116. stav 1,
- 10) člana 121. st. 1. i 2,
- 11) člana 122. st. 1,
- 12) člana 132. st. 1. i 2,
- 13) člana 133. st. 2, 3, 4. i 5,
- 14) člana 134. stav 1. i 2,
- 15) ~~člana 153. st. 1, 3, i 4,~~ ČLANA 153. ST. 1, 2 I 4,
- 16) člana 154. st. 1, 4. i 5,
- 17) člana 156. st. 1, 2 i 11,
- 18) člana 159. st. 1. i 2,
- 19) člana 163. stav 4,
- 20) člana 165. stav 3,
- 21) člana 177. stav 3,
- 22) člana 178. stav 1, osim u slučaju kada je istekao rok važenja vozačkoj dozvoli,
- 23) člana 187. st. 2. i 4, ukoliko dozvoli da vozač koji je pod uticajem alkohola i/ili pod dejstvom psihoaktivnih supstanci, počne da upravlja vozilom,
- 24) člana 190. st. 1. i 2. ako dozvoli da vozač upravlja vozilom u saobraćaju na putu, pri čemu se nije podvrgao zdravstvenom pregledu iz člana 189. stav 1, ili je na tom pregledu utvrđeno da nije sposoban za vozača određene kategorije, ili upravlja vozilom u saobraćaju na putu nakon više od 30 dana od isteka roka iz člana 189. stav 1,
- 25) člana 203. stav 10,
- 26) člana 205. stav 1, ako tramvajem upravlja vozač tramvaja bez vozačke dozvole i posebne dozvole za upravljanje tramvajem, osim u slučaju kada je vozačkoj dozvoli, odnosno posebnoj dozvoli istekao rok važenja,

- 27) člana 243. st. 1, 2, i 5,
- 28) člana 244. st. 1. i 4.
- 29) člana 245,
- 30) člana 246. stav 1, za vozilo koje je tehnički neispravno u pogledu uređaja za zaustavljanje, za upravljanje, pneumatika i uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila,
- 31) člana 246. st. 3. i 7,
- 32) člana 246. st. 4. i 5, ukoliko ima ugrađene uređaje i koristi ih,
- 33) člana 247. st. 1. i 2,
- 34) člana 249. stav 2, ukoliko vozilo učestvuje u saobraćaju,
- 34a) člana 264. stav 6, ukoliko dozvoli da vozilo učestvuje u saobraćaju nakon isteka više od 15 dana od isteka roka iz člana 264. stav 4,
- 35) člana 268. stav 1, ukoliko vozilo nije upisano u jedinstveni registar vozila i stav 12,
- 35a) člana 270. stav 2, ukoliko uvoznik, odnosno domaći proizvođač, za potrebe registracije vozila izda potvrdu koja sadrži netačne tehničke podatke o vozilu, koji se unose u saobraćajnu dozvolu i jedinstveni registar vozila,
- 36) člana 274. stav 3,
- 37) člana 276. stav 1,
- 38) člana 277. stav 5,
- 39) člana 280. stav 6,
- 40) člana 294. stav 3,
- 41) člana 297. stav 1,
- 42) člana 311. stav 3.

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik koji postupi suprotno odredbama iz sledećih članova ovog zakona:

- 1) člana 22. stav 5,
- 2) člana 26. stav 3,
- 3) člana 30. stav 2,
- 4) brisana je*
- 5) člana 69. st. 1, 3. i 5.
- 6) člana 70. st. 1. i 2,
- 7) člana 71. stav 1,
- 8) člana 72,

- 9) člana 85,
- 10) člana 87. stav 2,
- 11) člana 111. st. 1. i 5,
- 12) člana 112. stav 1. tačka 1) i st. 4. i 5. ovog člana, kada ukupna masa premašuje najveću dozvoljenu masu, odnosno najveće dozvoljeno osovinsko opterećenje proizvođača vozila, u rasponu od 5,0% do 20,0%,
- 13) člana 112. stav 3. tač. 2), 3), 5) i 6),
- 14) člana 113. st. 1, 2. i 3,
- 15) člana 114,
- 16) člana 117. stav 1,
- 17) člana 122. stav 5,
- 18) člana 134. st. 3. i 4,
- 19) člana 151. st. 2. i 3,
- 20) člana 154. stav 2,
- 21) člana 155. stav 1,
- 22) člana 160. stav 2,
- 23) člana 161. stav 3,
- 24) člana 162. stav 2,
- 25) *brisana je*
- 26) člana 166. stav 6,
- 27) člana 177. stav 1,
- 28) člana 178. stav 1, kada je istekao rok važenja vozačkoj dozvoli više od 30 dana,
- 29) člana 187. stav 1,
- 30) *brisana je*
- 31) člana 193. stav 1,
- 32) člana 205. stav 1, ako tramvajem upravlja vozač tramvaja bez vozačke dozvole i posebne dozvole za upravljanje tramvajem, u slučaju kada je vozačkoj dozvoli, odnosno posebnoj dozvoli istekao rok važenja,
- 33) člana 243. stav 4,
- 34) člana 246. stav 1, osim u pogledu uređaja za zaustavljanje, za upravljanje, pneumatika, uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahografa i graničnika brzine,
- 35) člana 252. stav 5,
- 36) člana 268. stav 1, ukoliko je istekao rok važenja registracione nalepnice,

- 37) člana 268. stav 6, ukoliko nema propisane registarske tablice, ukoliko tablice, odnosno registraciona nalepnica nisu postavljene na propisan način ili su nečitljive,
- 38) člana 274. st. 1. i 2,
- 39) člana 294. stav 4.

ANALIZA EFEKATA

1. UVOD

❖ **Naziv dokumenta**

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima

❖ **Oblast planiranja i sprovođenja javnih politika koju pokriva**

Ovim zakonom uređuju se sistem bezbednosti saobraćaja na putevima, upravljanje bezbednošću saobraćaja, pravila saobraćaja (koja podrazumevaju i saobraćaj na prelazu puta preko železničke pruge), ponašanje učesnika u saobraćaju, nadležnosti i odgovornosti subjekata bezbednosti saobraćaja, ograničenja saobraćaja, saobraćajna signalizacija (koja podrazumeva i semafore i obeležavanje prelaza puta preko železničke pruge), znaci i naredbe kojih se moraju pridržavati učesnici u saobraćaju, uslovi koje moraju da ispunjavaju vozači za upravljanje vozilima, sposobljavanje kandidata za vozače, polaganje vozačkih ispita, uslovi za upravljanje vozilom, izdavanje vozačkih dozvola, izdavanje nalepnica za vozila za osobe sa invaliditetom, uslovi koje moraju da ispunjavaju vozila, tehnički pregledi, ispitivanje i registracija vozila, posebne mere i ovlašćenja koji se primenjuju u saobraćaju na putu, kao i druga pitanja koja se odnose na bezbednost saobraćaja na putevima. Ovim zakonom uređuju se osnovni uslovi koje moraju ispunjavati putevi u pogledu bezbednosti saobraćaja.

2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

❖ **Informacije o postojećem stanju i potrebama za intervencijom u cilju postizanja željene promene**

Izmena Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima predlaže se usled brojnih inicijativa Privredne komore Srbije, udruženja prevoznika međunarodne asocijacije udruženja proizvođača opreme za vozila, kao i upravljača javne železničke infrastrukture „Infrastruktura železnice Srbije” a.d. u vezi unapređenja sistema svetlosnih signalnih uređaja na putnim prelazima u Republici Srbiji.

Naime, ukazano je da se u privrednim društvima koja zapošljavaju profesionalne vozače poslednjih godina beleži konstantan nedostatak kvalifikovanih kadrova. Takođe, starosna struktura zaposlenih vozača u drumskom saobraćaju je veoma nepovoljna, sa prosečnom starošću blizu 55 godina, jer se veliki broj mlađih profesionalnih vozača opredeljuje za rad u drugim zemljama, gde takođe postoji potreba za ovim kadrom, a uslovi su znatno povoljniji.

Ovim izmenama se otklanja dosadašnji nedostatak Zakona koji je predstavlja prepreku za prepravke upotrebljivanih motornih vozila, kada se prilikom njihovog uvoza utvrdi da nisu u potpunosti usaglašena sa jednoobraznim tehničkim uslovima u skladu sa Sporazumom o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima, opremu i delove koji mogu biti ugrađeni ili korišćeni na vozilima sa točkovima i uslovima za uzajamno priznavanje dodeljenih homologacija na osnovu ovih propisa, što je dugogodišnja uspešna praksa u razvijenim državama članicama EU, poput Savezne Republike Nemačke.

Na železničkim prugama u Republici Srbiji na 3.724,5 km javnih železničkih pruga postoji 2131 putnih prelaza, od toga 1591 putnih prelaza su opremljeni samo sa drumskim saobraćajnim znacima i obezbeđenom zonom preglednosti (bez signalno sigurnosnih uređaja), 289 putnih prelaza je opremljeno sa automatskim polubranicima sa semaforima i drumskim saobraćajnim znacima, 221 putna prelaza je opremljeno sa branicima i saobraćajnim znacima, 27 putnih prelaza je opremljeno

sa semaforima i drumskim saobraćajnim znacima i na 2 putna prelaza se saobraćaj obezbeđuje neposrednim regulisanjem saobraćaja na licu mesta.

❖ **Projekcija željenog stanja, do koga će se doći promenom**

Štite se ekonomski interesi Republike Srbije i doprinosi se boljoj bezbednosti saobraćaja.

Ovim izmenama obuhvaćene su i odredbe o regulisanju saobraćaja na prelazu puta preko železničke pruge, gde se, po ugledu na razvijenije evropske zemlje uvode dvobojni semafori, koji su novima u Republici Srbiji. Isti su se pokazali kao efikasnije i bezbednije rešenje, i iz tog razloga se očekuje jednostavnije i jeftinije održavanje i ugrađivanje semafora za regulisanje ovih prelaza. Na ovaj način postići će se ujednačavanje sa drumskom signalizacijom gde crveno svetlo na semaforu označava zabranjen prolaz i preko putnog prelaza. Jasnost informacije signalnih pojmoveva je naročito važna i najznačajniji efekat se očekuje na prelazima na kojima pored semafora nisu ugrađeni polubranici.

Takođe, pojašnjava i pojednostavljuje postupak utvrđivanja vozila od istorijskog značaja (oldtajmera), ali i postupci ispitivanja prepravljenih vozila u oblasti odobrenja tehničke dokumentacije za lakše prepravke vozila.

❖ **Označavanje problema, njihovih uzroka i posledica**

Problem nedostatka kvalifikovanih kadrova se jednakom manifestuje u prevozu putnika i u prevozu robe, odnosno tereta, da bi od 1. januara 2019. godine dobio najznačajnije razmere, imajući u vidu da je u Evropskoj uniji, zbog potreba za vozačima kamiona i autobusa, potpuno izvesno otvaranje tržišta rada i ukidanje administrativnih prepreka za zaposlenje naših građana u Nemačkoj.

Usled deficitova ovih vozača, neposredno je ugrožena i bezbednost saobraćaja, jer, kako selekcija nije moguća, angažuju se svi raspoloživi ljudski resursi za poslove vozača autobusa, uz jedini uslov – da poseduju vozačku dozvolu za D kategoriju.

Takođe, neusaglašenosti motornih vozila namenjenih američkom ili azijskom tržištu sa evropskim jednoobraznim tehničkim uslovima za vozila može se otkloniti relativno jednostavnim prepravkama, uglavnom na svetlosnim i svetlosno-signalnim uređajima, uređajima za kontrolu i davanje znakova (odnosno instrument tabli vozila), kao i graničnih vrednosti izduvne emisije. Obavezno odobrenje tehničke dokumentacije kod lakših prepravki (npr. kod ugradnje TNG ili uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila...) usled primene propisanih odredbi za sve prepravke je suštinski nepotrebno administrativno usložnjavanje i poskupljenje postupka imajući u vidu da za ove zanatske rutinske prepravke postoje uputstva proizvođača uređaja, i da za te prepravke nije potrebno sastavljati složeniju tehničku dokumentaciju. Odobravanje takve dokumentacije u praksi neće imati efekta na povećanje kvaliteta prepravke i ispitivanja. Za lakše slučajeve prepravki vozila nije potrebno sprovoditi ovu obavezu.

Konačno, imajući u vidu povećan broj nesreća i nezgoda na putnim prelazima preko pruge, koji je povećan sa 49 u 2015. godini na 55 u 2018. godini, Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture sa „Infrastrukturom železnice Srbija” a.d. - upravljač javne železničke infrastrukture pokrenuli su novi investicioni ciklus za unapređenje bezbednosti saobraćaja na putnim prelazima kojim bi povećali broj putnih prelaza opremljenih sa savremenim svetlosnim signalnim uređajima - semaforima. Postojeći sistem sa treptućim crvenim svetlima i polubranicima ili branicima je izuzetno zahtevan, investiciono skup i složen za održavanje. Zbog toga se upravljač opredelio za savremeni sistem sa dvobojnim semaforima. Predloženi sistem dvobojnih semafora nije predviđen u Zakonu o bezbednosti saobraćaja na putevima, što će da se reši ovim izmenama Zakona. Na ovaj način postići će se ujednačavanje sa drumskom signalizacijom gde crveno svetlo na semaforu označava zabranjen prolaz i preko putnog prelaza.

❖ **Identifikacija uslova za stvaranje promene**

Samo izmenom Zakona mogu se rešiti navedeni problemi. Zakonom je utvrđen uslov posedovanja vozačke dozvole S, odnosno S1 kategorije u trajanju od najmanje dve godine, kako bi se dobila vozačka dozvola D, odnosno D1 kategorije.

Utvrđena je i obaveza pribavljanja potvrda predstavnika proizvođača vozila o načinu prepravke za sve slučajevе ispitivanja uključujući i lakše slučajevе ispitivanja, utvrđena je obaveza odobrenja tehničke dokumentacije za sve prepravke, i utvrđena je obaveza da se uverenja mogu izdavati za samo potpuno homologovana vozila.

Ovim izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima otklanjuju se prepreke koje postoje u Zakonu kada je u pitanju materija koja se odnosi na putne prelaze preko pruge i omogućuje intezivnija modernizacija putnih prelaza.

❖ **Identifikacija mogućih rizika da do promene ne dođe**

Nisu prepoznati takvi rizici.

3. INFORMACIJE O REZULTATIMA SPROVEDENE ANALIZE EFEKATA

1) Označenje opšteg cilja – projekcije, odnosno vizije željenog stanja

Unapređenje bezbednosti saobraćaja na putevima i putnim prelazima preko pruge i zaštita ljudi i imovine.

2) Označenje pokazatelja efekata javne politike, na osnovu kojih će se vrednovati postignutost opšteg cilja, uz obavezno navođenje bazne vrednosti

Efekat koji se želi postići je – odgovornije ponašanje učesnika u saobraćaju na putevima Republike Srbije.

Postojeće stanje kao bazna vrednost je visoka neusaglašenost ispitivanja sa ispitivanjem vozila u zemljama unutar EU, cilj odnosno krajnja vrednost je potpuna usklađenost ovog postupanja.

Na osnovu podataka upravljača javne železničke infrastrukture, na putnim prelazima na železničkim prugama u Republici Srbiji su ostvareni sledeći pokazatelji bezbednosti saobraćaja:

- Broj nesreća i nezgoda po godinama: 2014.-53, 2015.-49, 2016.-55, 2017.-57. i 2018.-55;
- Broj usmrćenih u nesrećama i nezgodama po godinama: 2014.-9, 2015.-3, 2016.-10, 2017.-8 i 2018.-14;
- Ukupan broj nesreća i nezgoda na javnim železničkim prugama po godinama: 2014.-564, 2015.-602, 2016.-439, 2017.-598 i 2018.-548.

Cilj je da se ovaj broj smanji.

3) Označenje posebnih ciljeva, koji doprinose ostvarenju opšteg cilja

1. Rešavanje problema nedostatka profesionalnih vozača autobusa.

2. Podizanje nivoa odgovornosti vlasnika vozila.

3. Olakšavanje učestvovanja novoproizvedenih vozila u saobraćaju na putevima u Republici Srbiji.

4. Unapređenje rada saobraćajne policije,

5. Inoviranjem odredaba koje se tiču putnih prelaza preko pruge doprineće povećanoj opreznosti učesnika u saobraćaju prilikom nailaska na ove prelaze, a samim tim doprineće smanjenju broja nesreća i nezgoda na putnim prelazima, odnosno doprineće povećanju bezbednosti u železničkom saobraćaju i bezbednosti na putevima.

6. U vezi predloženih izmena iz oblasti ispitivanja vozila ciljevi su zaštita potrošača, povećanje konkurentnosti u ponudi vozila i usaglašavanje postupanja u oblasti vozila sa državama članicama EU.

4) Označenje pokazatelja ishoda posebnih ciljeva, na osnovu kojih će se vrednovati postignutost tog cilja

Ishodi koji se žele postići su – olakšavanje sticanja neophodne kategorije vozačke dozvole za vozače autobusa, obavezivanje vlasnika vozila na davanje podataka o licu koje je upravljalo vozilom, povećanje dinamike učestvovanja novoproizvedenih vozila u saobraćaju na putevima u Republici Srbiji, povećanje efektivnosti rada saobraćajne policije.

Rešavanje dugogodišnjih problema fizičkih i pravnih lica po pitanju dobijanja pozitivnog akta, odnosno omogućavanje efikasnijeg i bržeg ispunjavanja zakonske obaveze od strane fizičkih i pravnih lica za registrovana vozila i vozila koja su uvezena kao upotrebljavana.

Pokazatelj ishoda je mera usaglašenosti postupaka ispitivanja vozila sa postupcima u državama članicama EU, niži troškovi ispitivanja vozila kod lakših prepravki, i smanjenje materijalnih gubitaka koji nastaju prilikom odbijanja izdavanja uverenja za ispitano vozilo.

Vlada Republike Srbije za svaku poslovnu godinu zaključuje Ugovor o upravljanju javnom železničkom infrastrukturom sa upravljačem javne železničke infrastrukture - „Infrastruktura železnice Srbije“ a.d. Ugovor je sačinjen, kao ugovor o učinku, sa precizno definisanim ključni pokazatelji učinka (KPU) od kojih je jedan od pokazatelja broj nezgoda na putnim prelazima, primera radi za 2019. godinu ciljna vrednost ovog broja ne bi trebalo da bude veća od 50 nezgoda godišnje. Ugovorom se stimuliše upravljač javne železničke infrastrukture da unapređuje bezbednost saobraćaja i kvalitet održavanja železničke infrastrukture. Bilo je potrebno da se izvrše izmene i dopune Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima da bi se stvorili uslovi da upravljač javne železničke infrastrukture može da primeni savremene uređaje za unapređenje bezbednosti saobraćaja na putnim prelazima ugradnjom dvobojnih semafora na putnim prelazima, a samim tim unapređuje se bezbednost saobraćaja na javnim železničkim prugama.

5) Označenje razmatranih opcija za postizanje posebnih ciljeva

Jedina opcija za postizanje navedenih posebnih ciljeva u oblasti ispitivanja vozila su predložene izmene propisanih odredbi.

6) Relevantne informacije o rezultatima sprovedene analize efekata u odnosu na razmatrane opcije i predložene mere

U državama članicama EU se svakodnevno ispituju vozila koja se uvoze sa vanevropskih tržišta, koja se prepravkom dovode u usaglašeno stanje sa propisima. Predložene mere će dovesti do ove mogućnosti i u Republici Srbiji što će rezultirati povećanjem mogućnosti izbora vozila i za uvoz u Republiku Srbiju, samim tim i boljim odnosom cena i kvaliteta vozila. Složenost ispitivanja rezultiraće razvojem postupaka ispitivanja.

(1) Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

❖ Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

Među brojnim pokazateljima koji se prate u ovoj oblasti su usaglašenost postupaka sa propisanim postupcima u EU, starost vozila, nivo izduvne emisije, broj pređenih kilometara vozila koja se uvoze i broj odbijenih vozila koja su registrovana u državama članicama EU a koje kupuju neobavešteni kupci o važećim propisima uvoze u Srbiju uz plaćanje carinskih troškova.

❖ Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U predmetnim oblastima se sprovodi Strategija bezbednosti saobraćaja na putevima i Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik RS”, br. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – US, 55/14, 96/15 – dr. zakon, 9/16 – US, 24/18, 41/18, 41/18 – dr. zakon, 87/18 i 23/19). Međutim, praksa je pokazala da su nužne izmene, odnosno dopune ovog zakona, kako bi se ostvarili gore navedeni ciljevi.

- ❖ Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Važeći propisi i dokumenti javnih politika su Strategija bezbednosti saobraćaja na putevima i Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima.

Takođe, za oblast ispitivanja vozila od značaja je i Strategija zaštite potrošača. Olakšanjem postupaka ispitivanja lakših prepravki i usaglašavanjem postupanja pri ispitivanju sa postupanjem u državama članicama EU otkloniće se nepotrebni nameti potrošačima i smanjiće se broj potrošača kojima se zbog važećih propisa ne mogu izdati uverenja pri uvozu vozila koja su registrovana u državama članicama EU.

- ❖ Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

U oblasti vozila su uočeni problemi fizičkih i pravnih lica po pitanju dobijanja pozitivnog akta. Uzroci su odredbe po kojima nije moguć uvoz visokokvalitetnih vozila proizvedenih za vanevropsko tržište, a koja se registruju i na evropskom tržištu, i odredbe o odobrenju tehničke dokumentacije prepravke čija će primena otežati postupak u slučajevima lakših prepravki vozila i odredbe o potvrdom načina prepravke ovlašćenih predstavnika proizvođača vozila.

- ❖ Koja promena se predlaže?

Predlaže se izmena Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima. U oblasti vozila se predlaže ukidanje primene odredbi za odobrenje tehničke dokumentacije i pribavljanja potvrda predstavnika proizvođača o načinu prepravke vozila kod lakših prepravki vozila kao što su ugradnja uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, naknadno zatamnjениh stakala, i otvaranje mogućnosti ispitivanja vozila proizvedenih za vanevropska tržišta koja se uz dodatne prepravke mogu usaglasiti sa propisanim jednoobraznim tehničkim uslovima.

- ❖ Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Jedina opcija za postizanje navedenih ciljeva su predložene izmene Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima.

- ❖ Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena?

Ciljne grupe su svi učesnici u saobraćaju na putevima, i u širem smislu, potrošači.

- ❖ Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena.

- ❖ Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?
Ne.

- ❖ Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).

Ukoliko se odustane od intervencije, nakon donošenja bližih uslova za odobrenje tehničke dokumentacije prepravke vozila, oko 80 prepravljenih vozila

dnevno iz ekonomskih, privrednih razloga ugradnjom uređaja i opreme za pogon vozila na TNG, uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, naknadnim zatamnjivanjem stakala će imati znatno složeniji, skuplji i dugotrajniji postupak ispitivanja kojem prethodi izrada nepotrebne tehničke dokumentacije od strane licenciranih inženjera, odobrenje te dokumentacije od strane ovlašćene laboratorije. Više od stotinu vozila je odbačeno u postupcima ispitivanja vozila usled neusaglašenosti propisa sa propisima u EU. Povećavaće se broj vozila koja se ne mogu ispitati u R. Srbiji, registrovanih u državama članicama EU koja nisu potpuno homologovana a koja se prepravkama mogu usaglasiti ili su već usaglašena sa jednoobraznim tehničkim uslovima. Troškovi ispitivanja vozila kod lakših prepravki vozila će biti značajno veći nakon propisivanja bližih uslova za registraciju inženjera koji sačinjavaju tehničku dokumentaciju, pravnih lica koji vrše prepravku vozila i tada moguće primene obaveznog odobrenja tehničke dokumentacije prepravke vozila.

- ❖ Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

U oblasti vozila druge države u okruženju nemaju odredbe u oblasti ispitivanja vozila vezane za odobrenje tehničke dokumentacije i saglasnosti sa načinom prepravke ovlašćenog predstavnika proizvođača. U državama članicama EU, nadležna tela ispituju pojedinačno usaglašenost vozila za vanevropska tržišta koja nisu u potpunosti homologovana bez pribavljanja navedenih potvrda i odobravanja tehničke dokumentacije prepravke vozila.

(2) Klučna pitanja za utvrđivanje ciljeva

- ❖ Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva?
Radi unapređenja bezbednosti u saobraćaju na putevima i železnicu, povećanja konkurentnosti u ponudi vozila i zaštite potrošača.

- ❖ Šta se predmetnom promenom želi postići?
Predmetnom promenom želi se postići sledeće:
 1. Rešavanje problema nedostatka profesionalnih vozača autobusa.
 2. Podizanje nivoa odgovornosti vlasnika vozila.
 3. Olakšavanje učestvovanja novoproizvedenih vozila u saobraćaju na putevima u Republici Srbiji.
 4. Unapređenje rada saobraćajne policije.

U oblasti ispitivanja vozila se želi postići ukidanje propisanih pribavljanja potvrda načina prepravke i odobrenja tehničke dokumentacije prepravke za lakše slučajeve prepravke vozila kao i ukidanje ograničenja mogućnosti ispitivanja vozila proizvednih za vanevropska tržišta koja se prepravkom mogu dovesti u potpuno usaglašeno stanje sa propisanim jednoobraznim tehničkim uslovima.

- ❖ Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritetnim ciljevima Vlade?
Da.

- ❖ Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

- Pokazateli učinka su sledeći:
- 1. Efekat koji se želi postići je – odgovornije ponašanje učesnika u saobraćaju na putevima Republike Srbije.
 - 2. Ishodi koji se žele postići su – olakšavanje sticanja neophodne kategorije vozačke dozvole za vozače autobusa, obavezivanje vlasnika vozila na davanje podataka o licu koje je upravljalo vozilom, povećanje dinamike učestvovanja

novoproizvedenih vozila u saobraćaju na putevima u Republici Srbiji, povećanje efektivnosti rada saobraćajne policije.

3. Rezultati koji se žele postići su – broj vozača koji su stekli pravo na upravljanje autobusom, broj procesuiranih prekršaja protiv lica koja su upravljala vozilom, nevršenje šestomesečnih tehničkih pregleda novoproizvedenih vozila, broj podnešenih zahteva za pokretanje prekršajnog postupka i broj izdatih prekršajnih naloga.

4. U vezi izmena u oblasti ispitivanja vozila, pokazatelji su:

- smanjenje troškova u postupcima ispitivanja,
- mera usaglašenosti postupaka ispitivanja vozila sa postupanjem u visokorazvijenim državama EU, preko kojih će moći da se utvrdi da ostvarenost zadatih ciljeva.

5. Vlada Republike Srbije je definisala sadržaj Ugovora o održavanju i upravljanju javne železničke infrastrukture, koji zaključuje za svaku poslovnu godinu sa upravljačem „Infrastruktura železnice Srbije“ a.d. Ugovor ima poglavje „ključni pokazatelji učinka“ od kojih je jedan broj ostvarenih nesreća i nezgoda u saobraćaju na svim železničkim prugama, odnosno utvrđeni su sledeći pokazatelji: broj sudara vozova, broj iskliznuća vozova i broj nezgoda na putnim prelazima. S obzirom da su putni prelazi deo železničke infrastrukture to je i upravljač javne železničke infrastrukture stimulisan da unapređuje bezbednost saobraćaja na putnim prelazima. Svake poslovne godine upravljač javne železničke infrastrukture podnosi kvartalno Izveštaj o realizaciji navedenog ugovora koji se dostavlja Vladi Republike Srbije radi informisanosti. Pored toga izveštaji o realizaciji godišnjeg programa izgradnje, rekonstrukcije i održavanja železničke infrastrukture, organizovanja i regulisanja železničkog saobraćaja koji se dostavljaju na šest meseci sadrže podatke o broju nesreća na putnim prelazima. U skladu sa ostvarenim rezultatima Vlada daje saglasnost na izmene i dopune navedenog ugovora za svaku godinu gde se utvrđuju opredeljena finansijska sredstva i ključni pokazatelji učinka gde je jedan od pokazatelja broj nezgoda na putnim prelazima.

(3) Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

❖ Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo“ opcija?

Razmatrano je rešavanje problema deficit-a profesionalnih vozača prilikom izrade novog Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima. Međutim, kako je procedura za donošenje novog zakona dugotrajnije prirode, a ove izmene su hitno potrebne, izmena Zakona je jedino rešenje.

„Status quo“ opcija nije uzeta u obzir. Takođe, ova opcija vezano za postojeće stanje tehnike uređaja za upravljanje saobraćajem na putnim prelazima smatra se da je neodrživa imajući u vidu da se broj korisnika drumskih voznih sredstava povećava i da je potrebno sve učesnike u sabraćaju nedvosmisleno upozoriti na postojanje putnog prelaza i na način postupanja u njegovoј zoni. Potrebno je unaprediti zakonski okvir koji omogućava razvoj javne železničke infrastrukture, a samim tim i putnih prelaza.

❖ Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Nisu, jer je reč o zakonom definisanim normama, čiji je efekat praksa demantovala.

❖ Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Propisane su sankcije za nepoštovanje propisa.

❖ Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Da.

- ❖ Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Ne suštinski, samo logistički. Npr. radi se o signalno-sigurnosnim sistemima koji se fizički ugrađuju u železnički kolosek u zoni putnih prelaza i koji daju svetlosne signalne znakove prema učesnicima u saobraćaju na putevima. Informativno-edukativne mere su posebne aktivnosti koje ne mogu fizički da zamene signalno-sigurnosne uređaje na putnim prelazima. Ove mere su korisne i potrebne za podizanje opšteg nivoa svesti korisnika putnih prelaza o bezbednosnim rizicima pri prelasku preko pruge na mestu putnih prelaza.

U oblasti ispitivanja vozila ove mere bi eventualno uticale na smanjenje grešaka kupaca i šteta koje kupci imaju prilikom uvoza vozila, dok ne bi uticale na smanjenje troškova usled sprovođenja nepotrebnih odredaba u vezi sa lakšim prepravkama vozila.

- ❖ Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Da. Problem se ne može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora.

- ❖ Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Da.

- ❖ Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Izabrana je opcija izmene Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik RS”, br. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – US, 55/14, 96/15 – dr. zakon, 9/16 – US, 24/18, 41/18, 41/18 – dr. zakon, 87/18 i 23/19)

(4) Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

- ❖ Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Izabrana opcija iz oblasti ispitivanja vozila će imati uticaj na neznatno povećanje javnih prihoda usled manjeg očekivanog povećanja broja ispitanih vozila.

- ❖ Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Za sprovođenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima nije potrebno obezbediti sredstva sa razdela 15 – Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Na osnovu ove izmene Zakona očekuje se smanjenje priliva sredstava u budžet Republike Srbije, po osnovu redovnih tehničkih pregleda, u iznosu od 4.500.000,00 dinara na godišnjem nivou.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2019. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 95/18 i 72/19) u članu 3. B. predviđeno je zaduživanje kod Međunarodne banke za obnovu i razvoj (Svetska banka) za Regionalni projekat trgovine i transportnih olakšica do 40.000.000 USD, odnosno 35.000.000 EUR. S tim u vezi, potписан je Sporazum o zajmu 7. maja 2019. godine, a ratifikovan je u Narodnoj skupštini Republike Srbije 21. maja 2019. godine („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 6/19). Projekat se sastoji od četiri komponente, od kojih Komponenta 2 obuhvata modernizaciju putnih prelaza na javnoj železničkoj infrastrukturi. Ukupan iznos sredstava koji je predviđen za modernizaciju putnih prelaza je 11,45 miliona evra. Predviđeno je da će se sa radovima na modernizaciji putnih prelaza započeti 2020. godine.

U okviru razdela 22 – Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, funkcija 450 – Saobraćaj, Program – 0702 Realizacija infrastrukturnih projekata od značaja za Republiku Srbiju, Projekat Regionalni projekat trgovine i transportnih

olakšica, 511 – Zgrade i građevinski objekti iz izvora 11 – Primanja od inostranih zaduživanja predviđen je utrošak u iznosu od 450.000.000 dinara u 2020. godini, a u 2021. godini – 500.000.000 dinara, a ostatak kreditnih sredstava planirano je da se povuče u iznosu od 424.000.000. dinara u 2022. godini. Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Kada su u pitanju putni prelazi, predložena opcija će se finasirati iz kreditnih sredstava iz postojećih kreditnih aranžmana sa međunarodnim finansijskim institucijama.

❖ Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Za sprovođenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima nije potrebno obezbititi sredstva sa razdela 15 – Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Na osnovu ove izmene Zakona očekuje se smanjenje priliva sredstava u budžet Republike Srbije, po osnovu redovnih tehničkih pregleda, u iznosu od 4.500.000,00 dinara na godišnjem nivou.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2019. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 95/18 i 72/19) u članu 3. B. predviđeno je zaduživanje kod Međunarodne banke za obnovu i razvoj (Svetska banka) za Regionalni projekat trgovine i transportnih olakšica do 40.000.000 USD, odnosno 35.000.000 EUR. S tim u vezi, potписан je Sporazum o zajmu 7. maja 2019. godine, a ratifikovan je u Narodnoj skupštini Republike Srbije 21. maja 2019. godine („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 6/19). Projekat se sastoji od četiri komponente, od kojih Komponenta 2 obuhvata modernizaciju putnih prelaza na javnoj železničkoj infrastrukturi. Ukupan iznos sredstava koji je predviđen za modernizaciju putnih prelaza je 11,45 miliona evra. Predviđeno je da će se sa radovima na modernizaciji putnih prelaza započeti 2020. godine.

U okviru razdela 22 – Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, funkcija 450 – Saobraćaj, Program – 0702 Realizacija infrastrukturnih projekata od značaja za Republiku Srbiju, Projekat Regionalni projekat trgovine i transportnih olakšica, 511 – Zgrade i građevinski objekti iz izvora 11 – Primanja od inostranih zaduživanja predviđen je utrošak u iznosu od 450.000.000 dinara u 2020. godini, a u 2021. godini – 500.000.000 dinara, a ostatak kreditnih sredstava planirano je da se povuče u iznosu od 424.000.000. dinara u 2022. godini.

❖ Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Za modernizaciju putnih prelaza koristiće se kreditna sredstva iz postojećih kredita i to iz kredita EBRD u procenjenoj vrednosti oko 10 miliona evra i iz kredita Svetske banke u procenjenoj vrednosti oko 11,45 miliona evra. Imajući u vidu veličinu sredstava i zaključene ugovore o kreditu nije moguća redsitribucija postojećih sredstava.

❖ Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?
Nema rashoda drugih institucija.

(5) Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

❖ Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Koristi su: povećanje stope zapošljavanja vozača, smanjivanje troškova u vezi sa vršenjem šestomesečnog tehničkog pregleda novoproizvedenih vozila.

Predložene izmene iz oblasti ispitivanja vozila će uticati na smanjenje troškova u privredi usled pojednostavljenja postupka i smanjenje ukupne cene ispitivanja, i usled povećanja konkurentnosti ponude vozila.

Na realizaciji ugradnje dvobojnih semafora na putnim prelazima očekuje se da uzmu aktivno učešće društva koja se bave izradom tehničko-projektne dokumentacije, društva koja se bave izradom kablova, društva koja se bave izradom komponenti signalnog uređaja i društva koja su izvođači radova na realizaciji građevinskih radova i elektrotehničkih radova.

- ❖ Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Poznato je da u Srbiji oko 20 kompanija ima u svom proizvodnom programu izradu dvobojnih semafora, pa samim tim zbog veće konkurentnosti postojiće uticaj na cenu nabavke i izvođenja radova.

Zaštićeno je održavanje domaćih i međunarodnih autobuskih linija, kao i lakše i brže uključivanje novoproizvedenih vozila u saobraćaj na putevima u Republici Srbiji.

- ❖ Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurenčije i na koji način?
Da, u skladu sa ekonomskim zakonima tržišta.

Omogućuje domaćim kompanijama da ostvare rezultate u sprovođenju investicionih projekata, što im stvara realnu osnovu za učešće na tenderima kako u Republici Srbiji tako i u inostranstvu.

- ❖ Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Izabrane opcije, u delu koji se odnosi na ugradnju dvobojnih semafora na putnim prelazima, može da utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija.

Izbor opcije i tehnologije se vrši naknadno pri izradi projektno-tehničke dokumentacije i opredeljivanju za investiciju realizaciju projekata. Ali se projektovanje ne radi po ovom zakonu, već po Zakonu o železnici i Zakonu o planiranju i izgradnji, tako da nije relevantno za Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima.

- ❖ Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Utiče preko povećanja stope zaposlenosti.

- ❖ Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Povoljne.

(6) Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

- ❖ Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Izabrana opcija iz oblasti ispitivanja vozila će uticati na smanjenje zbirnih troškova u postupku ispitivanja vozila i povećanje ponude i konkurentnosti vozila na tržištu.

Očekuje se da će građani imati koristi kroz unapređenje bezbednosti saobraćaja na putnim prelazima, jer su građani korisnici putnih prelaza kao učesnici u saobraćaju. Ova vrsta koristi nije merljiva.

Koristi su usklađene sa potrebama građana koji učestvuju kao putnici u autobuskom prevozu, kako na domaćim tako i na međunarodnim linijama.

- ❖ Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Efekti realizacije izabrane opcije neće štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije.

❖ Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mлади, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Mere izabrane opcije najpre će pozitivno uticati na profesionalne vozače, a zatim i na vlasnike uvezenih upotrebljavanih motornih vozila, koja nisu u potpunosti usaglašena sa jednoobraznim tehničkim uslovima u skladu sa Sporazumom o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima, opremu i delove koji mogu biti ugrađeni ili korišćeni na vozilima sa točkovima i uslovima za uzajamno priznavanje dodeljenih homologacija na osnovu ovih propisa, ali i na vlasnike novoproizvedenih vozila, kada je reč o pojašnjenu obaveze redovnog šestomesečnog tehničkog pregleda. Takođe, izmene zakona treba da doprinesu opštoj bezbednosti svih učesnika u saobraćaju na putevima, a posebno na putno-pružnim prelazima.

❖ Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Brisanje vremenskog uslova koji je utvrđen uz uslov posedovanja vozačke dozvole S, odnosno S1 kategorije, pre sticanja vozačke dozvole D, odnosno D1 kategorije bi trebalo da ima pozitivan efekat na tržište rada, imajući u vidu da je ukazano da se u privrednim društvima koja zapošljavaju profesionalne vozače poslednjih godina beleži konstantan nedostatak kvalifikovanih kadrova. Takođe, starosna struktura zaposlenih vozača u drumskom saobraćaju je veoma nepovoljna, sa prosečnom starošću blizu 55 godina, jer se veliki broj mlađih profesionalnih vozača opredeljuje za rad u drugim zemljama, gde takođe postoji potreba za ovim kadrom, a uslovi su znatno povoljniji.

Ovaj problem se jednako manifestuje u prevozu putnika i u prevozu robe, odnosno tereta, da bi od 1. januara 2019. godine dobio najznačajnije razmere, imajući u vidu da je u Evropskoj uniji, zbog potreba za vozačima kamiona i autobusa, potpuno izvesno otvaranje tržišta rada i ukidanje administrativnih prepreka za zaposlenje naših građana u Nemačkoj.

Usled deficita ovih vozača, neposredno je ugrožena i bezbednost saobraćaja, jer, kako selekcija nije moguća, angažuju se svi raspoloživi ljudski resursi za poslove vozača autobusa, uz jedini uslov – da poseduju vozačku dozvolu za D kategoriju.

❖ Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktnе ili indirektnе diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orientacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Omogućen je ravnopravan tretman.

❖ Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Da, u skladu sa ekonomskim zakonima tržišta prema ekonomski opravdanom obimu.

*Pitanja pod rednim br. 7) i 8) nisu relevantna za ovaj izveštaj.

(7) Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

Izabrana opcija ne utiče na životnu sredinu, kvalitet i strukturu ekosistema, zdravlje ljudi.

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

- ❖ Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

U članu 1. Predloga zakona, kojim se menja član 7. Zakona predviđeno je da, umesto Vlade, Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, na predlog Agencije za bezbednost saobraćaja, propisuje postupak utvrđivanja i razvrstavanja vozila od istorijskog značaja (oldtajmer), oduzimanje statusa vozila od istorijskog značaja, uslove za dobijanje ovlašćenja za vršenje poslova utvrđivanja i razvrstavanja, kao i način vođenja evidencije o vozilima od istorijskog značaja.

- ❖ Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije.

- ❖ Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukipanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Nije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje.

- ❖ Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija je u saglasnosti sa važećim propisima, a izmenom odredaba o putno-pružnim prelazima se bezbednost saobraćaja na putevima usklađuje sa propisima o železničkom saobraćaju.

- ❖ Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabrana opcija pozitivno utiče na vladavinu prava, dok je uticaj na bezbednost primarni cilj Zakona, a samim tim i ovih izmena.

- ❖ Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Ne.

- ❖ Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sproveđe izabrana opcija i obezbedi njen kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Izabrana opcija iz oblasti ispitivanja vozila se može sprovesti 7 dana nakon donošenja i održiva je.

(8) Ključna pitanja za analizu rizika

- ❖ Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosioce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Izabrana opcija predstavlja prioritet za donosioce odluka, budući da sa sobom nosi sve gore opisane pozitivne efekte, štite se ekonomski interesi Republike Srbije i doprinosi se boljom bezbednosti saobraćaja.

- ❖ Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Za sprovođenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima nije potrebno obezbediti sredstva sa razdela 15 – Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Na osnovu ove izmene Zakona očekuje se smanjenje priliva sredstava u budžet Republike Srbije, po osnovu redovnih tehničkih pregleda, u iznosu od 4.500.000,00 dinara na godišnjem nivou.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2019. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 95/18 i 72/19) u članu 3. B. predviđeno je zaduživanje kod Međunarodne banke za obnovu i razvoj (Svetska banka) za Regionalni projekat trgovine i transportnih olakšica do 40.000.000 USD, odnosno 35.000.000 EUR. S tim u vezi, potpisana je

Sporazum o zajmu 7. maja 2019. godine, a ratifikovan je u Narodnoj skupštini Republike Srbije 21. maja 2019. godine („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 6/19). Projekat se sastoji od četiri komponente, od kojih Komponenta 2 obuhvata modernizaciju putnih prelaza na javnoj železničkoj infrastrukturi. Ukupan iznos sredstava koji je predviđen za modernizaciju putnih prelaza je 11,45 miliona evra. Predviđeno je da će se sa radovima na modernizaciji putnih prelaza započeti 2020. godine.

U okviru razdela 22 – Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, funkcija 450 – Saobraćaj, Program – 0702 Realizacija infrastrukturnih projekata od značaja za Republiku Srbiju, Projekat Regionalni projekat trgovine i transportnih olakšica, 511 – Zgrade i građevinski objekti iz izvora 11 – Primanja od inostranih zaduživanja predviđen je utrošak u iznosu od 450.000.000 dinara u 2020. godini, a u 2021. godini – 500.000.000 dinara, a ostatak kreditnih sredstava planirano je da se povuče u iznosu od 424.000.000. dinara u 2022. godini.

- ❖ Da li postoji još neki rizik?
Za sprovođenje izabrane opcije ne postoji rizik.

7) Relevantne informacije o rezultatima poređenja opcija

Razmatrano je rešavanje problema deficit profesionalnih vozača prilikom izrade novog Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima.

8) Obrazloženje predloga optimalne opcije

Kako je procedura za donošenje novog zakona dugotrajnije prirode, a aktuelni problemi zahtevaju brzu reakciju, izmena Zakona je jedino rešenje.

9) Informaciju o rezultatima analize „status quo“ opcije, uz navođenje razloga zbog kojih se ne preporučuje

Aktuelni problemi zahtevaju adekvatnu intervenciju u zakonodavnom okviru, koja je preduslov za njihovo dalje rešavanje.

10) Ako predložena opcija podrazumeva izmenu postojećeg, odnosno usvajanje novog propisa, obrazloženje zbog čega je to neophodno, odnosno zbog čega nije predložena opcija, odnosno mera koja ne podrazumeva izmenu postojećeg, odnosno usvajanje novog propisa

Donošenje ovog zakona je i jedino rešenje za napred navedene probleme.

Samo izmenom Zakona može se postići navedeni cilj, jer je Zakonom utvrđen uslov posedovanja vozačke dozvole S, odnosno S1 kategorije u trajanju od najmanje dve godine, kako bi se dobila vozačka dozvola D, odnosno D1 kategorije.

Takođe kada su u pitanju putni prelazi samo izmenom zakona može se utvrditi osnova za primenu ovog rešenja.

4. INFORMACIJE O INICIJATIVI ZA IZRADU DOKUMENTA JAVNE POLITIKE SADRŽE OSNOVNE PODATKE O PODNOSIOCU INICIJATIVE ZA IZRADU DOKUMENTA JAVNE POLITIKE I PREDMETU INICIJATIVE

Izmena Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima predlaže se usled brojnih inicijativa Privredne komore Srbije i udruženja prevoznika, kao i upravljača javne železničke infrastrukture - „Infrastruktura železnice Srbija“ a.d. vezano za unapređenje odredbi ovog zakona o signalnim uređajima na putnim prelazima.

Uz ove inicijative, predložene su izmene od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Agencije za bezbednost saobraćaja, institucija u čijoj nadležnosti je primena ovog zakona.

5. INFORMACIJE O OBJAVI OTPOČINJANJA RADA NA DOKUMENTU JAVNE POLITIKE, SADRŽE PODATKE O VREMENU I NAČINU OBJAVE.

Javna rasprava, od 18. oktobra do 7. novembra 2019. godine, na internet stranici Ministarstva unutrašnjih poslova i portala e-Uprava

6. INFORMACIJE O SPROVEDENIM KONSULTACIJAMA sadrže podatke o:**1) Vremenu, obimu i metodama konsultacija;**

Konsultacije u vezi sa predmetnim predlogom zakona obavljaju se kontinuirano od maja 2019. godine, tako što se tekst Predloga zakona usaglašavao neposredno između predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, „Infrastruktura železnice Srbije“ a.d. i Agencije za bezbednost saobraćaja.

2) Učesnicima konsultativnog procesa;

Pored navedenih institucija, u konsultativnom procesu pribavljeni su mišljenja Ministarstva za evropske integracije, Ministarstva privrede, Ministarstva pravde, Ministarstva finansija i Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo. Napominjemo da je inicijativa za izmenu zakona u pogledu uslova za sticanje vozačke dozvole D kategorije potekla od Privredne komore Srbije.

3) Pitanjima koja su bila predmet konsultacija;

Uglavnom se radilo o preciziranju pojedinih odredaba. Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture je kroz davanje mišljenja sugerisalo dopunu Predloga zakona odredbama o putno-pružnim prelazima, što je prihvaćeno, uz kraći konsultativni proces.

4) Primedbama, sugestijama i komentarima koji su uzeti u razmatranje i onima koji nisu uvaženi, kao i o razlozima za njihovo neprihvatanje;

/

5) Uticaju rezultata konsultacija na izbor mera iz dokumenta javnih politika.

Rezultati konsultacija su poboljšali kvalitet izabrane mere.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo unutrašnjih poslova

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima
Draft Law on amendments on the Law on road traffic safety

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum),

- a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

Ne postoji veza sa NPAA

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

- a) Navođenje primarnih izvora prava EU i ocene usklađenosti sa njima /
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i ocene usklađenosti sa njima
- v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenst sa njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Ne postoje propisi EU sa kojima bi bilo nužno usklađivati ovaj propis.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Nije bilo učešća konsultanata u izradi Predloga zakona.